

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD KARLOVAC
DJEČJI VRTIĆ KARLOVAC
Tkalčeva 2, Karlovac 47000
Tel:047/631-466
Tel/fax:047/613-550
e-mail: tajnistvo@vrtic-karlovac.hr
OIB 67142183779

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O OSTVARIVANJU PLANA I PROGAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA KARLOVAC

↓
ZA 2021./2022. PEDAGOSKU GODINU

Karlovac, kolovoz 2022.

Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada Dječjeg vrtića Karlovac za radnu 2021./2022. pedagošku godinu razmatralo je Odgojiteljsko vijeće dana 29. kolovoza.2022. god. na svojoj 5. sjednici u 2021./22. pedagoškoj godini te ga je na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića Karlovac usvojilo Upravno vijeće na 9. sjednici održanoj dana 31.kolovoza 2022. god.

RAVNATELJICA
DJEČJEG VRTIĆA KARLOVAC
Danka Pavletić, prof. rehabilitator

Pavletić Danka

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG VIJEĆA
Petra Lončar

Lončar

KLASA:601-02/22-02/08
URBROJ:2133-75-03/1-22/2

Karlovac, 31. kolovoza 2022. godine

SADRŽAJ:

str.

Uvod	4
1. Osnovni podaci o ustanovi	5
2. Ustrojstvo rada	6
2.1. Djelokrug rada.....	6
2.2. Zaposlenici	7
2.3. Program rada	8
3. Materijalni uvjeti rada.....	13
3.1. Održavanje objekata i oprema.....	13
3.2. Sigurnost i zaštita djece i zaposlenih u vrtiću	22
4. Njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece	26
4.1. Zdravstvena zaštita djece	26
4.2. Boravak djece u izvan vrtićkim aktivnostima.....	29
4.3. Sanitarno-higijenska zaštita objekta.....	31
4.4. Prehrana djece u dječjem vrtiću	32
5. Odgojno-obrazovni rad	33
5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada.....	33
5.2. Razvojne zadaće i izazovi u provedbi odgojno-obrazovnog rada.....	35
5.3. Period prilagodbe novoupisane djece.....	35
5.3.1. Praćenje perioda prilagodbe	37
5.4. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada primjenom projektne metode u radu.....	36
5.5. Rad s djecom s posebnim potrebama	42
5.5.1. Aktivnosti u cilju ostvarenja navedenih zadaća	42
5.5.2. Djeca s trajnim posebnim potrebama	43
5.5.3. Djeca s prolaznim i potencijalnim posebnim potrebama	46
5.6. Unaprjeđenje prostorno-materijalnog konteksta	46
5.7. Igra kao glavna aktivnost predškolske dobi	48
5.8. Program predškole.....	49
5.9. Posebni programi integrirani u redoviti program	52
5.9.1. Program senzomotorne stimulacije u jaslicama.....	52

5.9.2. Realizacija glazbenog programa	53
5.9.3. Realizacija sportskog programa	54
5.10. Pedagoška dokumentacija i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada	56
5.11. Izvješće o radu stručnog tima.....	57
5.11.1. Izvješće o radu psihologa	57
5.11.2. Izvješće o radu fizioterapeuta.....	59
5.11.3. Izvješće o radu ravnateljice	61
6. Obrazovanje i stručno usavršavanje	64
6.1. Pripravnici	64
6.2. Seminari i stručni skupovi.....	66
6.3. Odgojiteljska vijeća	69
6.4. Izlaganja djelatnika na stručnim skupovima	70
7. Suradnja s roditeljima	71
8. Suradnja s društvenim čimbenicima	74
8.1. Suradnja s ustanovama i institucijama	74
8.2. Presentacija aktivnosti vrtića lokalnoj zajednici kroz medije.....	77
9. Financiranje rada vrtića	96

UVOD

Godišnji izvještaj o ostvarenju plana i programa rada Dječjeg vrtića Karlovac u skladu je sa Pravilnikom o obrascima i sadržajem pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine broj 83/2001), a temelji se na načelima Državnog pedagoškog standarda, Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22), Statuta Dječjeg vrtića Karlovac, Kolektivnog ugovora, Godišnjeg plana i programa rada za pedagošku godinu 2021./2022., te ostalih općih akata Dječjeg vrtića Karlovac.

Sukladno Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u Dječjem vrtiću Karlovac nastoje se pomicati granice u razvoju kvalitete odgojno-obrazovnog rada pri čemu su djelatnici glavni pokretači aktivnosti koje pridonose razvoju odgojno-obrazovnog procesa. Uspostavljanje suradničkih odnosa djelatnika međusobno, zatim s roditeljima, drugim vrtićima, ustanovama, institucijama, stručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice polazište su za razvoj kvalitetnih odnosa i vrijednosti kojima se pomiče kvaliteta odgojno-obrazovnog rada.

Dječji vrtić Karlovac u svom procesu rada primjenjuje načela Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje:

1. Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

- ogleda se u nastojanjima da se u svakom segmentu prilagodimo potrebama i interesima djece i roditelja.

2. Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

- stvaranje partnerskih odnosa s roditeljima, kvalitetna i dobra komunikacija potpora su cjelovitom razvoju djeteta,

- kroz partnerstvo s roditeljima u vrtić se uključuje lokalna zajednica čime se nastoji rad ustanove i aktivnosti približiti što većem broju ljudi.

3. Osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju

- kontinuiranom edukacijom odgojno-obrazovnih djelatnika podiže se profesionalna kompetencija za kvalitetan odgojno-obrazovni rad.

4. Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređenje prakse

- povezivanjem i razmjenom znanja kroz održavanje timova odgojno-obrazovnih djelatnika unutar svakog objekta, osposobljavanjem djelatnika u razvojnim centrima i dr. potiče se kontinuirano učenje i spremnost na unapređenje prakse

1. OSNOVNI PODACI O USTANOVU

Naziv ustanove: DJEČJI VRTIĆ KARLOVAC

OIB: 67142183779

Matični broj: 03123448

Adresa: Tkalčeva 2, Karlovac 47000

Telefon: 047/631-466

Fax: 047/613-550

e-mail: tajnistvo@vrtic-karlovac.hr

web adresa: www.vrtic-karlovac.hr

Djelatnost: predškolsko obrazovanje

Osnivač: Grad Karlovac

Objekti u sastavu ustanove: 1. Vrtić Gaza, sjedište ustanove, Tkalčeva 2

2. Vrtić Grabrik, sjedište stručnog tima, Bartola Kašića 17

3. Vrtić Novi centar, Smičiklasova 23

4. Vrtić Banija, Obala F. Račkog 8

5. Vrtić Zadobarje, Zadobarje 39

2. USTROJSTVO RADA

2.1. Djelokrug rada

Dječji vrtić Karlovac je javna predškolska ustanova čiji je osnivač Grad Karlovac.

Vrtić provodi program izvan obiteljskog odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi primjenjujući Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, Državne pedagoške standarde predškolskog odgoja i obrazovanja, Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima te Program socijalne skrbi u dječjim vrtićima.

Dječji vrtić Karlovac osigurava potrebe roditelja za smještaj djece u vrtić i jaslice od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu.

Radna 2021./2022. pedagoška godina započela je 01.09.2021. god, a završila je 31.08.2022. god. s 31 odgojno-obrazovnom skupinom redovitog desetosatnog programa i jednom poslijepodnevnom skupinom na 5 lokacija:

- Centralni objekt Gaza, Tkalčeva 2, (8 skupina),
- Područni odjel Grabrik, Bartola Kašića 17 (12 skupina + 1 poslijepodnevna skupina) i Maksimilijana Vrhovca 19 (1 skupina)
- Područni odjel Banija, Obala Račkog 8, (7 skupina),
- Područni odjel Novi centar, Smičiklasova 23, (2 skupine),
- Područni odjel Zadobarje, Zadobarje 39 (1 skupina).

Radno vrijeme ustanove tijekom pedagoške godine organizirano je od 5:30 do 16:00 sati, produljeni boravka do 18.00 sati te poslijepodnevni rad do 21.00 sat.

2.2. Zaposlenici

Struktura zaposlenika na neodređeno vrijeme:

a) po stručnoj spremi

<u>Stručna sprema</u>	<u>Broj radnika</u>
VSS	8
VŠS	55
SSS	16
NKV	7
UKUPNO	86

b) po radnom mjestu

<u>Radno mjesto</u>	<u>Broj radnika</u>
stručni tim	5
odgojno-obrazovni radnici	58
administrativno- računovodstveni radnici	4
tehničko osoblje	19
UKUPNO	86

Struktura zaposlenika na određeno vrijeme:

Na određeno vrijeme je tijekom godine bilo zaposleno 30 radnika i to:

- 7 odgojitelja za povećani obim posla i zamjene za duža bolovanja i porodiljni dopust,
- 1 kineziolog za porodiljni dopust,
- 1 pomoćna kuharica za povećani opseg poslova,
- 1 domar za povećani opseg poslova,
- 5 spremačica za povećani obim posla i zamjene za duža bolovanja i porodiljni dopust,

- 11 pomoćnika za djecu s teškoćama i
- 4 odgojitelja pripravnika.

U mirovinu je u ovoj pedagoškoj godini otišla jedna spremačica.

Sporazumno se na zahtjev radnika raskinuo ugovor s jednom kuharicom i jednom odgojiteljicom.

Na neodređeno vrijeme u 2021./2022. pedagoškoj godini zaposleno je dvoje djelatnika: jedna spremačica i jedan kuhar.

2.3. Program rada

U pedagoškoj godini 2021./22. provodili smo sljedeće programe:

1. Redoviti desetosatni program

U vrtiću provodimo redoviti desetosatni program odgoja i obrazovanja djece od navršenih godinu dana do polaska djeteta u osnovnu školu.

Od 31 redovite desetosatne odgojne skupine bilo je:

- 9 jasličkih odgojnih skupina (od toga jedna senzomotorna skupina,)
- 15 vrtićkih odgojnih skupina.
- 7 vrtićkih skupina iz posebnog desetosatnog programa (jedna skupina iz glazbenog programa i šest skupina iz sportskog programa).

Broj skupina i djece po objektima u redovitom 10-satnom programu (sa skupinama iz posebnog programa):

OBJEKAT	SKUPINA	BROJ DJECE	ODGOJITELJI
GAZA	8 (2 j i 6 v)	188	16
GRABRIK	13 (4 j i 9 v)	299	27
BANIJA	7 (2 j, 5 v)	152	14
NOVI CENTAR	2 v	46	4
ZADOBARJE	1 J	16	2
Ukupno	31 (9 j i 22 v)	701	63

2. Posebni programi:

- **sportski program u okviru redovitog programa,**

Sportski program provodio se za 144 djece u šest odgojnih skupina u Vrtiću Gaza pod vodstvom prof. kineziologije.

Sportski program namijenjen je djeci od 3 do 7 godina. Uz redoviti program, u sportskoj se grupi provodila organizirana tjelesna aktivnost primjerena dobi djece. Provodio ga je kineziolog u suradnji s odgojiteljima. Kroz program se poticao optimalni motorički razvoj djece. Sve aktivnosti i motorički sadržaji koji potiču motorički razvoj, kao i sprave i pomagala koja se koriste, u skladu su s dobi djece, sposobnostima djece te se provodilo sukladno karakteristikama specifičnim za dječju dob. Neke od zadaća sportskog programa bile su: zadovoljiti djetetovu potrebu za kretanjem i igrom, utjecati na cjelokupan rast i razvoj, a posebice na motoričke i funkcionalne sposobnosti, naučiti djecu poštivanju pravila i međusobnom pomaganju, stjecanje znanja o sportskim sadržajima i pravilima različitih sportova. Kroz sportski program djeci su se omogućavali i dodatni sadržaji: upoznavanje s poznatim sportašima, posjete sportskim terenima i klubovima, sudjelovanje na sportskim natjecanjima, ogledni sportski nastupi djece, zimovanje, škole klizanja i plivanja.

- **glazbeni program u okviru redovitog programa.**

Glazbeni program u okviru redovitog programa provodio se u Vrtiću Novi centar, u jednoj odgojnoj skupini gdje je bilo uključeno 23 djece. Program su provodile odgojiteljice s dodatnom edukacijom za glazbeni program.

Glazbeni program namijenjen je djeci od 3 do 7 godina. Provodio se u posebno opremljenom boravku u kojem su osigurani optimalni uvjeti za kvalitetno provođenje glazbenih sadržaja, svakodnevno, u okviru redovnog programa. Program se provodile odgojiteljice koje imaju završenu glazbenu školu i kontinuirano se usavršavaju u tom području. Glazbenim programom djeci smo približili svijet glazbe, probudili interes za glazbu i poticati ih da se razviju u znatiželjne, kreativne i neagresivne osobe. Temeljni zadatak glazbenog programa bio je podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu kroz sve njene segmente (ritam, pjevanje, sviranje, slušanje, pokret i ples, stvaranje) te naučiti djecu povezivati glazbene sadržaje s drugim umjetničkim područjima. Dobro odabrana glazba, s kojom se dijete svakodnevno susreće, u njemu su razvili želju i potrebu za slušanjem, doprinijeli su stvaranju mirne i ugodne atmosfere važne za

djetetov razvoj, potaknuli su intelektualni razvoj i empatiju, a pomogli su i kod razvoja socijalne kompetencije djece.

3. Programi javnih potreba:

- integracija djece s teškoćama u razvoju

Ove pedagoške godine u program je uključeno 25 djece s rješenjima prvostupanjske komisije, a za 11 je osigurano 11 asistenata u razdoblju od 1.9.2021. do 31.8.2022. g.

- program predškole provodi se za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja.

U ovoj pedagoškoj godini bilo je ustrojeno četiri skupine predškole. Ukupno je u navedeni program bilo uključeno 75 djece s područja grada Karlovca u sklopu 250-satnog trajanja programa. Voditeljice programa predškole bile su dvije odgojiteljice i jedna učiteljica primarnog obrazovanja.

- program rada s potencijalno darovitom djecom – program se provodio u dječjem vrtiću Grabrik u popodnevnim satima. Na početku pedagoške godine odgojitelji su u suradnji sa psihologom identificirali potencijalno darovitu djecu (testiranu od strane psihologa). Za svako dijete vođena je pedagoška dokumentacija, pratio se njihov rad i napredovanje.

Cilj programa je bio:

- Zadovoljavanje djetetovih posebnih odgojno – obrazovnih potreba,
- Zadovoljavanje djetetovih specifičnih interesa i sposobnosti,
- Omogućavanje igre, učenja i stvaralaštva u stimulirajućoj, fleksibilnoj i prihvaćajućoj okolini,
- Poticanje kreativnosti i izgradnje uvjeta za njezino lako oslobađanje,
- Poticanje djetetova socijalnog i emocionalnog razvoja,

4. Ljetovanje

Ove pedagoške godine organizirano je ljetovanje djece u Hostelu Karlovac u Selcu. U periodu od 20.6.2022. do 24.6.2022.g. na ljetovanju je boravilo 60 djece i 8 voditelja.

Ljetovanja djece predškolske dobi su oblici organiziranog višednevnog boravka u prirodi odnosno Hostelu Karlovac. Ona su važna jer potiču djecu da u krugu svojih vršnjaka dožive i spoznaju život u kolektivu, drugačijim uvjetima nego u vrtiću (suradnja s drugima, međusobno pomaganje, pridržavanje pravila, poštovanje i čuvanje svojih i tuđih stvari). Korisna su jer se djeca uče očuvanju okoline, prirodnog okoliša i stječu nova znanja i vještine. Odvajanje od roditelja proteklo je bez poteškoća jer su djeca svakodnevno uživala u suncu, moru, na izletima, vožnji brodom, što je nekima bilo prvo i nezaboravno iskustvo, a navečer se puna dojmova vraćala u svoje sobe. Pod vodstvom animatora, djeca su sudjelovala u školi plivanja, veseloj olimpijadi te po završetku zaslužno primila svoje diplome.

Ljetovanje su puno više od same zabave, ona su korak u samostalnost naših vrtićanaca. Svjesni smo da ljetovanjem potičemo osamostaljivanju, socijalizaciji, podizanju samopouzdanja i jačanju hrabrosti te prilagodbi novim situacijama i rješavanju problema.

5. Organizacija rada ljeti

Prethodnim anketiranjem roditelja utvrdili smo potrebe roditelja za boravkom djece u vrtiću u tijeku ljeta. S obzirom na broj prijavljenih odredili smo broj odgojnih skupina te izvršili raspored korištenja godišnjih odmora radnika.

Vrtići u kojima će se odvijati rad imaju izuzetno pogodne prostorne i organizacijske uvjete kako bi u što većoj mjeri zadovoljio potrebe djece i roditelja. Vrtići su klimatizirani i imaju velika vanjska opremljena dvorišta i kuhinju. Također smo razmjestili djecu koja pohađaju vrtić Baniju radi unutarnjeg uređenja vrtića Banije.

Tijekom dežurstva svakodnevno se pratio rad u odgojnim skupinama od strane stručnog tima i ravnatelja (prema rasporedu rada tijekom ljeta). Posebno se interveniralo u situacijama prilagodbe djece na novi vrtić i odgojitelje. Roditelji su dobili adekvatnu stručnu pomoć i podršku kako bi prilagodba i boravak njihove djece bio što ugodniji.

Naglašavamo da je broj djece bitno odstupao od broja prijavljene djece za dežurni vrtić.

Organizacija rada je bila sljedeća:

- djeca iz Vrtića Grabrik i Vrtića Gaza boravila su u matičnim vrtićima,
- od 20. lipnja do 26. kolovoza 2022. djeca iz Vrtića Novi centar boravila su u Vrtiću Grabrik,
- od 20. lipnja do 26. kolovoza 2022. djeca iz Vrtića Banija boravila su u Vrtiću Novi centar i Vrtiću Gaza (od 4.7.2022. su sva djeca iz Vrtića Banija boravila u Vrtiću Gaza).
- od 01. srpnja do 31.kolovoza 2022. djeca iz vrtića Zadobarje boravila su u Vrtiću Grabrik.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

3.1. Održavanje objekata i opreme

Vrtić Banija, Obala F. Račkog 8

U 2021./2022. pedagoškoj godini uređena je fasada na cijelom objektu te je nastavljena druga faza uređenja unutarnjeg prostora vrtića, boravka, hodnika i sanitarnih čvorova. Time je završeno kompletno unutarnje uređenje objekta u vrijednosti 1.800.000,00 kn što je financirao osnivač, Grad Karlovac.

Unutarnje uređenje obuhvaćalo je:

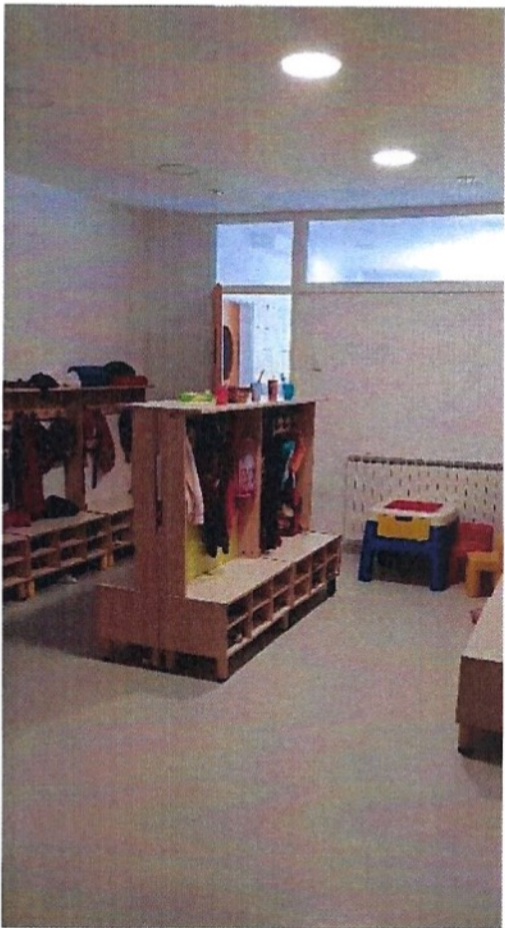
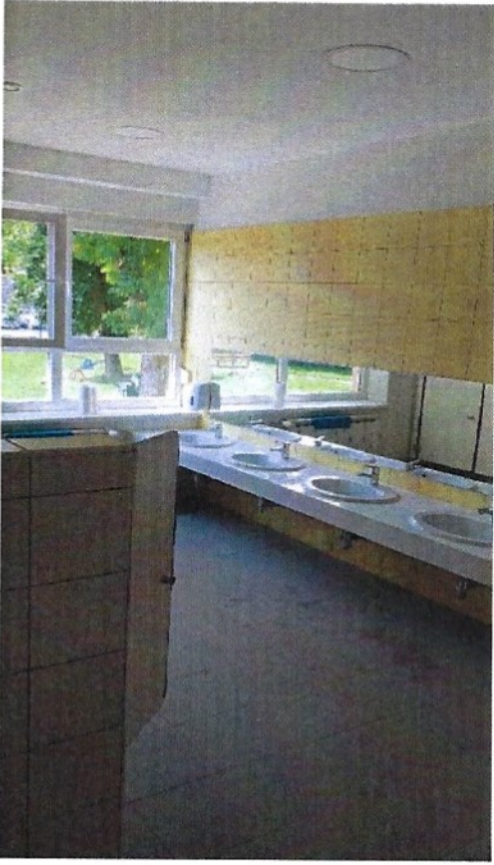
- izgradnju novih sanitarnih čvorova za djecu,
- dvije nove garderobe za djecu,
- kompletna sanacija podova u hodniku i u tri dnevna boravka,
- rušenje pregradnih zidova između boravaka,
- zamjena radijatora,
- uređenje svih unutarnjih zidova,
- obnova postojećih podova (brušenje i lakiranje parketa),
- ugradnja domafona u svim dječjim boravcima,
- postavljanje novih roletni u dva boravka,
- nabavka namještaja i didaktike za dvije jasličke skupine.

Vanjsko uređenje obuhvaćalo je:

- postavljanje fasade na cijelom objektu,
- sanaciju postojećih pješčanika i punjenje novim pijeskom,
- uređenje vanjskog igrališta (prefarbane sprave, zamijenjeni dotrajali dijelovi).

Vrtić Gaza, Tkalčeva 2

Vrtić Gaza je kompletno rekonstruiran 2015. godine te nisu bili potrebni veći zahvati na održavanju objekta osim obnavljanje boje zidova u dječjim boravcima i hodniku. Također sanirana su dva pješčanika na vanjskom igralištu i dopunjena sa pijeskom

Vrtić Grabrik

Bartola Kašića 17

U vrtiću Grabrik rekonstruiran je izmjenjivač topline klima komore u glavnoj kuhinji u iznosu od 56.278,75 kn.

Promijenjena je vanjska jedinica domofona.

Izdvojena jedinica Vrtića Grabrik u ulici M. Vrhovca 19

Za jednu vrtićku skupinu opremljen je prostor opremom i didaktikom. Opremljena je kuhinja namještajem, posuđem i hladnjakom. Na sanitarijama su izvršeni potrebni vodoinstalaterski radovi. Na radijatorima su ugrađeni novi ventili. Ulazna vrata su ukrašena logom vrtića.

Izdvojena jedinica Vrtića Grabrik u ulici M. Krleže 31

Odlukom osnivača uređen je prostor za jednu jasličku skupinu za početak nove pedagoške godine 2021/2022. Grad Karlovac je bio izvođač radova: postavljena nova stolarija, novi podovi, nove elektroinstalacije i vodoinstalacije, a Vrtić je opremio kompletan prostor opremom i didaktikom, kuhinju namještajem, opremom i posuđem.

Vrtić Novi centar, Smičiklasova 23

Tijekom pedagoške godine sanirane su vodovodne cijevi. Promijenjene su stropne lampe u dječjim boravcima.

Vrtić je dobio donaciju drvenog namještaja (ormarići, police) od tvrtke Froddo.

Vrtić Zadobarje, Zadobarje 39

S obzirom na određeni broj neupisane djece jasličke dobi u ožujku 2022. g. odlukom osnivača otvoren je Vrtić Zadobarje.

Prostor bivše osnovne škole preuređen je za potrebe djece jasličke dobi: nabavljena je kompletna nova oprema i didaktika u ožujku 2022.g. za jednu jasličku skupinu, a u kolovozu 2022. g. za drugu jasličku skupinu, učinjeni su potrebni elektroinstalaterski i vodoinstalaterski radovi, postavljene su nove pločice na prednjem i stražnjem ulazu, ofarbani su zidovi, otklonjeni su kvarovi u kotlovnici, kuhinja je opremljena suđem i hladnjakom, postavljena je ograda oko igrališta vrtića, saniran je teren i pripremljen za postavljanje novih igrala.

3.2. Sigurnost i zaštita djece i zaposlenih u vrtiću

Objekti za koje se redovito vrše ispitivanja ispravnosti, pregledi, servisi i redovita održavanja, kao i osposobljavanja djelatnika iz područja Zaštite na radu i Zaštite od požara za školsku godinu 2021./2022.g

- Osposobljavanje djelatnika iz područja Zaštite na radu (Rad na siguran način) i iz područja Zaštite od požara (početno gašenje požara)
- Osposobljavanje djelatnika koji rukuju zapaljivim tekućinama i plinovima (kuhinja i domari)
- Servisi elektroinstalacije, plinskih i električnih trošila
- Servisi i tehnički pregledi vozila

DV Karlovac na sigurnosti i zaštiti dječjih vrtića surađuje sa sljedećim ustanovama:

Služba civilne zaštite

Hrvatski crveni križ

Hrvatska gorska služba spašavanja

Ministarstvo unutarnjih poslova

Javna vatrogasna postrojba

Servisi i ispitivanja izvršeni u objektima:

1. DV GAZA

SERVISI

- vatrodojavna centrala
- JVP - Karlovac
- plin dojavni sustav
- kotlovnica
- čišćenje i dezinfekcija ventilkonvektora
- podešavanje u ljetni režim rada, punjenje rashladnika vodom, pokretanje sustava hlađenja i servis sustava

- čišćenje dimnjaka
- servis videonadzora
- servis sustava tehničke zaštite – sustav protuprovale
- servis vatrogasnih aparata

ISPITIVANJA

- vatrodojavna centrala
- plin dojavni sustav
- plinska kotlovnica
- dimnjak
- hidrantska mreža
- sigurnosna rasvjeta
- tipkala
- strojevi i uređaji s povećanom opasnošću

2. DV NOVI CENTAR

- servis i ispitivanje vatrogasnih aparata i el. trošila

3. DV GRABRIK

SERVISI

- vatrodojavna centrala
- JVP - Karlovac
- plin dojavni sustav
- kotlovnica
- čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora
- podešavanje u ljetni režim rada, punjenje rashladnika vodom, pokretanje sustava hlađenja i servis sustava
- čišćenje dimnjaka
- servis videonadzora

- servis sustava tehničke zaštite – sustav protuprovale
- servis vatrogasnih aparata
- servis klima komore
- čišćenje mastolova
- u izdvojenoj jedinici u M. Vrhovca 19 plan vježbe i evakuacije, servis vatrogasnih aparata, el. trošila i klima uređaja,
- u izdvojenoj jedinici u M. Kleže 31 izrađen je plan evakuacije i spašavanja

ISPITIVANJA

- vatrodojavna centrala
- plin dojavni sustav
- plinska kotlovnica
- dimnjak
- hidrantska mreža
- sigurnosna rasvjeta
- tipkala
- strojevi i uređaji s povećanom opasnošću
- mali spremnik ukapljenog plina - isparivač
- ispitivanje klima komore

4. DV ZADOBARJE

SERVISI

- Vatrogasni aparati
- El. instalacija
- Tipkala
- Sigurnosna rasvjeta
- Kotlovnica
- Dimnjačar - dimnjak
- Promil – kotlovnica

ISPITIVANJA

- Vatrogasni aparati
- El. instalacija
- Tipkala
- Sigurnosna rasvjeta
- Ispitivanje sustava zaštite od munje i vizualni pregled
- El. hladnjak i dva el. grijača
- Kotlovnica
- Ispitivanje radnog okoliša

Izrada Plana evakuacije i spašavanja

5. DV BANIJA

SERVISI

- Vatrogasni aparati
- Tipkala i sigurnosna rasvjeta
- Sustav plin detekcije
- Kotlovnica
- Dimnjačar - dimnjak
- Promil – kotlovnica

ISPITIVANJA

- Vatrogasni aparati
- Tipkala i sigurnosna rasvjeta
- Ispitivanje sustava zaštite od munje i vizualni pregled
- El. štednjak, perilica posuđa, el. hladnjak (2 kom) i el. grijač (3kom), napa
- Sustav za detekciju plina
- Kotlovnica
- Ispitivanje radnog okoliša

Zbog otvaranja novog objekta (DV Zadobarje) izradila se Procjena rizika (usklađenje b. 4) svibanj/2022.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE

Prema godišnjem planu i programu rada zdravstvene voditeljice sadržaji koji su bili planirani provodili su se uz poštivanje epidemioloških mjera.

4.1. Zdravstvena zaštita djece

Svako dijete upisano u ustanovu vodi se u EVOD računalnom sustavu, gdje ima svoj zdravstveni dosje s osnovnim podacima i podacima o roditeljima, te odabranom pedijatru. U zdravstvenom dosjeu su evidentirane sve bolesti i povrede, organski poremećaji, alergijske reakcije, hospitalizacije koje su se dogodile tijekom pedagoške godine.

Kod upisa djece u dječji vrtić ili jaslice izvršena je prva zdravstvena procjena stanja djece, te je tijekom godine nastavljeno kontinuirano praćenje po vrtićkim skupinama u uspješnoj suradnji s odgojiteljima i roditeljima. Posebna briga se vodila o djeci koja su imala određena ograničenja u vidu prehrane (alergije, organski poremećaji, kronične bolesti) na način da su neodgovarajuće namirnice zamijenjene odgovarajućim, ali se pritom nije gubilo na kalorijskoj vrijednosti obroka.

Tijekom pedagoške godine zabilježeno je nekoliko lakših povreda koje su većinom sanirane u objektima od strane odgojitelja, zdravstvene voditeljice te stručnog tima. Djeca su predana na daljnju skrb kod roditelja ukoliko je bilo potrebno. Kod težiš povreda, odnosno zdravstvenih stanja djeca su dobila potrebnu pomoć i skrb od strane vrtića, po potrebi je bila pozvana hitna pomoć ili su djeca bila predana roditeljima na daljnju skrb u najkraćem mogućem roku.

Zabilježeno je nekoliko slučajeva nametničkih oboljenja Malom dječjom glistom i ušima kod djece. U suradnji s HZJZ, nadležnim pedijatrima, te roditeljima uspješno je i brzo riješeno.

Za većinu oboljenja su uspješno prikupljene liječničke potvrde s razlogom izostanka djeteta iz skupine tijekom godine. Potvrde se evidentiraju po međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih problema na temelju brojki i slova za određenu bolest odnosno oboljenje.

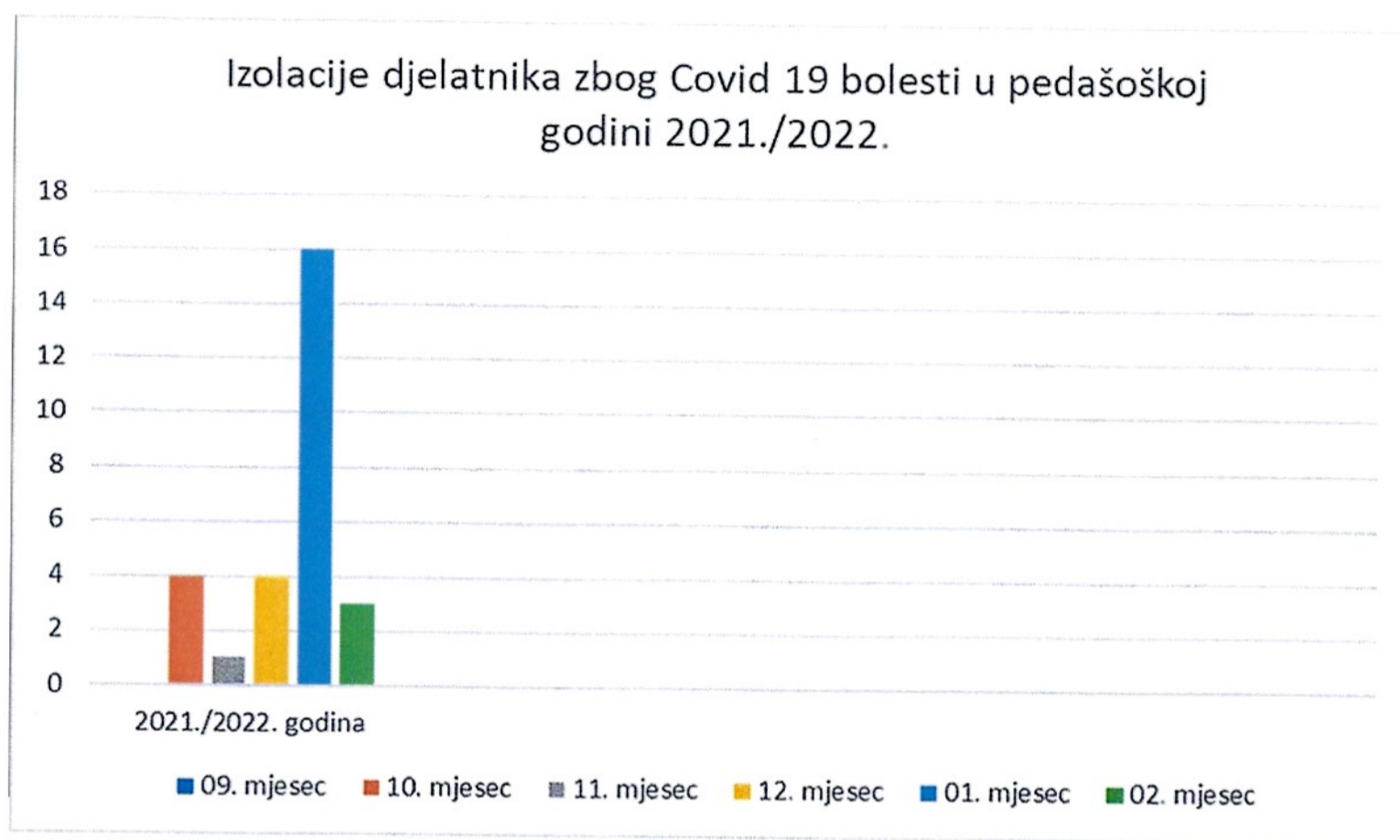
Tablica 1. prikaz oboljenja tijekom pedagoške godine

Mjesec Godina	A00- B99	C00- D89	G00- H95	I00- I99	J00- J99	K00- K93	L00- L99	N00- N99	R00- R99	S00- T98	Z00- Z99	BEZ DG.	Ukupno
09./21.	8	/	/	2	3	/	1	/	/	/	/	5	19
10./21.	25	/	13	/	11	/	1	1	/	/	/	14	65
11./21.	11	6	/	/	48	/	/	/	/	/	/	18	83
12./21.	19	/	10	/	24	/	/	/	/	/	/	26	79
01./22.	120	/	3	/	73	/	/	/	/	/	/	14	210
02./22.	117	/	12	/	51	/	1	1	/	/	/	61	243
03./22.	101	/	29	9	82	/	/	2	/	/	/	69	292
04./22.	21	/	16	/	52	/	/	/	/	/	/	24	113
05./22.	7	/	/	/	11	/	/	/	/	/	/	9	27
06./22.	4	/	7	2	21	/	/	/	/	/	/	4	38
07./22.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
08./22.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Ukupno	433	6	90	13	376	/	3	4	/	/	/	244	1169

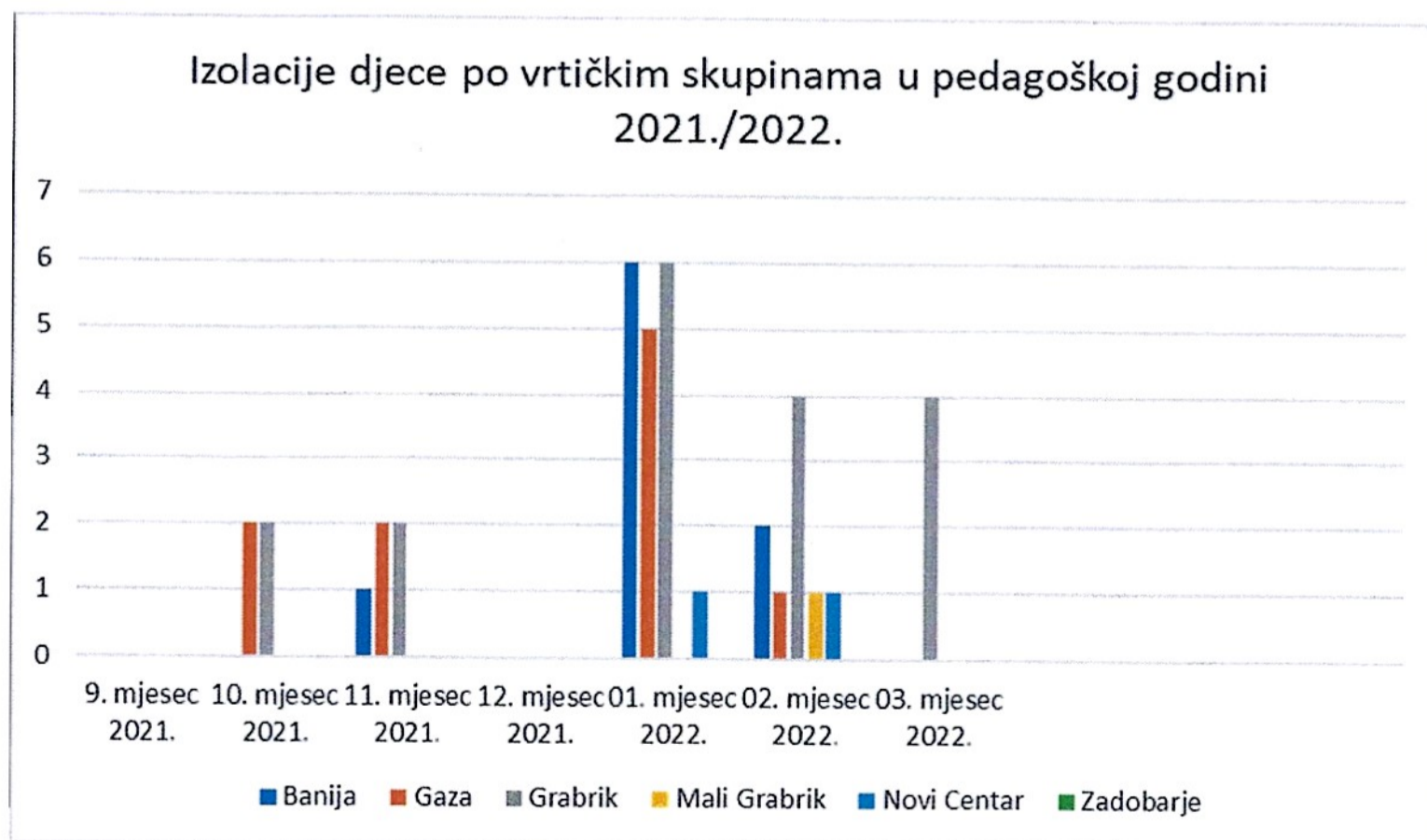
Sve izolacije (djece i djelatnika) zbog Covid 19 bolesti su odrađene po epidemiološkim preporukama uz suradnju ZZJZ i pedijataru grada Karlovca. Evidencije izolacija su vođene dok su službeno bile obavezne.

Na Grafikonu je prikazan broj izolacija djelatnika u mjesecima kroz pedagošku godinu.

1. Grafički prikaz izolacije djelatnika u pedagoškoj godini 2021./2022.

2. Grafički prikaz izolacije djece po objektima u pedagoškoj godini 2021./2022.

Djeca Dječjeg vrtića Karlovac u svim odgojnim skupinama uspješno provode higijenu pranja ruku uz strogi nadzor odgojitelja i zdravstvene voditeljice, osim jaslica. Djeci jasličke dobi zbog uzrasta ruke peru odgojitelji jer jedino tako možemo biti sigurni da je higijena pranja ruku na nivou i pravilno provedena, te je tako mogućnost zaraze odnosno kontakt mogućeg prijenosa bolesti sveden na minimum. Zbog epidemioloških mjera djeca u vrtiću nisu prala zubiće u prvom dijelu pedagoške godine, kad su epidemiološke mjere dozvolile djeca su počela prati zube u odgojnim skupinama pod nadzorom odgojitelja i zdravstvene voditeljice. Djeci vrtićkog uzrasta osiguran je posjet stomatologa u skupinu, a djeca predškolskog uzrasta imala su organiziran posjet u stomatološku ordinaciju.

Svi objekti su opskrbljeni s ormarićima za pružanje prve pomoći koji sadrže sav potreban materijal i literaturu za pružanje prve pomoći i koji se po potrebi nadopunjuju sa materijalom koji nedostaje.

4.2. Boravak djece u izvan vrtićkim aktivnostima

Sva djeca vrtića Karlovac tijekom godine redovito borave na svježem zraku kada to vremenske prilike dopuštaju, odlaze u šetnje, borave na dječjem igralištu unutar objekata.

Tijekom godine su obilježeni važniji kalendarski datumi, Dani kruha, Jesenska svečanost, maškare, Svjetski dan ne pušenja i drugi važni datumi uz pridržavanje strogih epidemioloških mjera.

Djeca ove pedagoške godine nisu išla na zimovanje zbog nepovoljne epidemiološke situacije. Druge aktivnosti su održanje, odlazak na jednodnevne izlete. Odlazak na more je organiziran za svu djecu predškolske dobi koji su željeli ići na more. Djeca odlaze u Dječje odmaralište Grada Karlovca u trajanju od pet dana. Djeca imaju osiguran smještaj, hranu, higijenske uvjete, organizirane izlete, sportska natjecanja, priredbe, kupanje u moru, slobodno vrijeme.. Sve aktivnosti izvan vrtića su protekle u redu.

Slika 1. Ljetovanje Selce

Slika 2. ljetovanje Selce

4.3. Sanitarno – higijenska zaštita objekata

U svim objektima Dječjeg vrtića Karlovac svakodnevno se vrši kontrola sanitarno – higijenskog stanja, a posebna pažnja se posvećuje higijeni i čistoći svih prostora, naročito dječjih dnevnih boravaka i dječjih sanitarnih čvorova prema uputama koje su izradili stručnjaci iz „Saponije“ na temelju HACCP sustava po kojem naša ustanova radi već jedanaestu pedagošku godinu. Svi djelatnici na higijensko – sanitarnim poslovima educirani su o pravilnoj uporabi sredstava i pomagala za održavanje prostora i opreme.

Sve tehničko osoblje dječjeg vrtića Karlovac naročito pazi na higijenu i čistoću prostora koji se čiste i održavaju po uputama iz „Saponije“. Vršiti se nadzor da li je osoblje pravilno odjeveno, te da li se poštuju propisi zaštite na radu. HACCP sustav se provodi i u pripremi obroka, te i kod dostave pripremljenih gotovih obroka u druge objekte „Dječjeg vrtića Karlovac“. Vodi se briga i edukacija osoblja o pravilnom postupanju i odlaganju otpada.

Osoblje dječjeg vrtića Karlovac na poslovima čišćenja upoznati su sa pravilnim postupanjem s nečistim rubljem, te pravilnom pranju i glačanju istog.

Prema HACCP sustavu na nivou objekata se vode redovite evidencije dnevno, tjedno, mjesečno te povremeno za pojedine segmente rada. Koje se na kraju svakog mjeseca dostavljaju kod zdravstvene voditeljice na kontrolu i potpis.

Tijekom pedagoške godine surađuje se sa Zavodom za javno zdravstvo koji vrši redovite kontrole ispravnosti hrane, posuđa, radnih površina i ruku djelatnika po svim objektima vrtića. Suradnja se odvija i sa službom za dezinfekciju, deratizaciju i dezinsekciju na nivou zaštite objekta od različitih nametnika, glodavaca, kukaca te ostalih uzročnika koji mogu narušiti zdravlje djece i djelatnika.

Svi djelatnici se redovito upućuju na sanitarne preglede, a osobe koje rade na pripremi, prijevozu i serviranju hrane, odnosno dolaze u dodir s hranom moraju proći tečajeve higijenskog minimuma kako bi svojim ispravnim postupanjem pridonijeli očuvanju zdravlja djece i svojeg osobnog zdravlja.

Iz epidemioloških razloga u vrtić kod dovoženja i odvoženja djece smije ući samo jedan roditelj kako bi se kontakt smanjio na najmanju moguću mjeru. Roditelj kod dolaska je dužan izmjeriti si temperaturu bez kontaktnim toplomjerom i unijeti vrijednost izmjerene temperature u tablicu gdje unosi i ostale osobne podatke, ime i prezime te vrijeme dolaska i vrijeme odlaska iz ustanove. Na ulaznim vratima u objekte vrtića Karlovac postavljene su barijere s dezinfekcijskim sredstvom za brisanje cipela, te dozatori sa dezinfekcijskim sredstvom za dezinfekciju ruku, obavezno je nošenje maski svih zaposlenika, te roditelja i ostalih posjetitelja.

4.4. Prehrana djece u dječjem vrtiću

Pravilna prehrana u dječjem vrtiću osnovni je preduvjet za pravilan rast i razvoj, kako fizički tako i mentalni. U Dječjem vrtiću Karlovac nastoji se osigurati zadovoljavanje prehrambenih potreba djece, ovisno o dobi i duljini boravka u ustanovi. Također se vodi briga o djeci s posebnim potrebama u prehrani (alergije na hranu, organski poremećaji...)

U Dječjem vrtiću Karlovac jelovnici se izrađuju mjesečno na osnovu gotovih primjeraka koje smo preuzeli u pedagoškoj godini 2016./2017. od Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Vodi se računa o propisanim zdravstvenim i higijenskim uvjetima u vrijeme podjele i konzumiranja hrane.

Vrši se dnevna kontrola namirnica, te uvjeta skladištenja istih. Vrši se edukacija djelatnika kuhinje o pripremanju i serviranju obroka za djecu s posebnim potrebama. Iz centralne kuhinje se odvozi gotova hrana u posuđu namijenjenom za dostavu, te također i u vozilu koje je namijenjeno za dostavu hrane, tako da obroci dođu u objekte nepromijenjenih svojstava.

Jelovnik u svakom objektu vrtića Karlovac treba stajati na vidnom mjestu kako bi bio dostupan na uvid roditeljima kako bi mogli uskladiti svoje obroke kod kuće.

Vodi se računa da su obroci dobro prihvaćeni od strane djece. Kod najstarijih skupina se potiče da sami serviraju stolove za obroke, te da se i sami poslužuju kako bi naučili pravilno ponašanje za stolom u vrijeme jela.

5. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada

Odgojno – obrazovni rad odvijao se ove pedagoške godine u ukupno trideset i jednoj redovnoj skupini, na 6 lokacija:

Gaza, centralni objekt, Imbre Tkalca 2

Grabrik, područni objekt, Grabrik 17

Izdvojena jedinica Vrtića Grabrik u M. Vrhovca 19.

Novi centar, područni objekt, Smičiklasova 23

Banija, područni objekt, Obala Račkoga 8

Zadobarje, područni objekt, Zadobarje 39

U Dječjem vrtiću Karlovac u pedagoškoj godini 2021./2022. ostvarivali su se sljedeći redoviti programi:

- Cjeloviti desetosatni program odgoja i obrazovanja
- Cjeloviti desetosatni program sa integriranim sportskim programom (6 skupina u objektu Gaza)
- Cjeloviti desetosatni program senzomotorne stimulacije u jaslicama (jedna skupina u objektu Grabrik)
- Cjeloviti desetosatni program sa integriranim glazbenim programom (jedna skupina u objektu Novi centar)

U vrtiću Grabrik uz postojećih 11 skupina, rad je organiziran dodatno i u prostoru dvorane, gdje je bila smještena jedna predškolska skupina. U vrtiću Gaza smješteno je 8 skupina, u vrtiću Novi centar dvije, u izdvojenoj jedinici vrtića Grabrik u ulici M.Vrhovca 19 jedna, dok je zbog potrebe za većim kapacitetima i u vrtiću Banija dvorana prenamijenjena i prilagođena za boravak djece predškolske dobi. Početkom ožujka s radom je započeo i objekt Zadobarje, preuređena područna škola Zadobarje, u kojoj je jedan boravak prilagođen za smještaj jasličke djece. Time je ponuđeno rješenje roditeljima djece za koju u tom trenutku nije bilo mjesta u drugim vrtićima.

U ovoj pedagoškoj godini smještaj djece bio je organiziran u ukupno 8 jasličkih i 23 vrtićke skupine. U jednoj jasličkoj skupini u vrtiću Grabrik integriran je posebni program

senzomotorne stimulacije, u vrtiću Novi centar u jednoj skupini integriran je posebni glazbeni program, a u centralnom objektu Gaza program svih vrtićkih skupina obogaćen je cjelodnevnim sportskim programom

Tijekom redovnog natječaja za prijem djece u pedagošku godinu 2021./2022, ukupno je za vrtiće grada Karlovca zaprimljeno 488 prijava, od čega je uvjete za upis zadovoljavalo 387 prijava (da dijete navršava godinu dana do 31. 8. 2021. i da roditelji i dijete imaju prebivalište na području grada Karlovca). Sa 1. rujnom u Dječji vrtić Karlovac je upisano 184 djece. Tijekom godine nastavili su se upisi prema oslobođenim mjestima po skupinama i otvaranjem nove jasličke skupine Zadobarje. Tako je u pedagoškoj godini 2021./2022. u Dječji vrtić Karlovac pohađalo ukupno 701 dijete, 171 jasličko i 527 djece vrtićke dobi.

Tablica 1. Pregled broja djece po skupinama i objektima

Vrtić	Ukupan broj skupina	Broj jasličkih skupina	Broj vrtićkih skupina	Broj djece u jaslicama	Broj djece u vrtiću	Ukupan Broj djece
Gaza	8	2	6	40	145	188
Grabrik, B. Kašića 17	12	4	8	77	201	278
Grabrik, M. Vrhovca 19	1	0	1	0	21	21
Novi centar	2	0	2	0	46	46
Banija	7	2	5	38	114	152
Zadobarje	1	1	0	16	0	16
Ukupan broj djece u DV Karlovac	701					

5.2. Razvojne zadaće i izazovi u provedbi odgojno – obrazovnog rada

Svakodnevni odgojno – obrazovni rad naše ustanove planira se sukladno suvremenim postavkama odgojno – obrazovne koncepcije, zadacima iz Godišnjeg plana i programa rada ustanove te ostalim važećim dokumentima iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja. Putem tromjesečnih i tjednih planova razrađuje se rad odgojnih skupina, usklađujući ih s Planom vrtića i ostalim specifičnostima koje se odnose na uvjete rada. Također, u radu skupina prate se i obilježavaju važni datumi i događanja tijekom godine. Glavne postavke kojima smo se ove pedagoške godine vodili u odgojno – obrazovnom radu su sljedeće:

- individualizirani pristup svakom djetetu,
- prostorno - materijalno okruženje kao važan faktor odgojno – obrazovnog rada,
- igra kao glavna aktivnost predškolske dobi.

I ove pedagoške godine u realizaciji odgojno – obrazovnog rada bili su prisutni i određeni izazovi, ponajprije vezani za pandemiju COVID-19. Situacija izazvana pandemijom unijela je određena ograničenja u vidu suradnje odgojnih skupina međusobno ili s vanjskim subjektima, česte samoizolacije djece i odgojitelja, te poštivanje epidemioloških mjera (nošenje zaštitnih maski, evidencije boravka u ustanovi, pojačano održavanje higijene prostora i osobne higijene. Popuštanjem mjera u proljeće, odgojno – obrazovni rad obogaćen je čestim posjetama vanjskih suradnika u vrtiću, izletima i posjetama izvan vrtića, te međugrupnom i međuvrtićkom suradnjom.

Od ostalih specifičnosti u radu, ističemo određeni broj mješovitih skupina, otežanu suradnju s roditeljima uslijed pandemije, velik broj djece u skupinama.

5.3. Period prilagodbe novoupisane djece

Pedagoška godina započela je u srijedu, 1. rujna 2021.g., realizacijom odgojno – obrazovnog procesa u svih 30 skupina. Za sve jasličke skupine i neke mlađe organizirana je popodnevna prilagodba 30. i 31. kolovoza u popodnevrim satima, gdje su novoupisana djeca imala priliku upoznati prostor, odgojitelje i drugu djecu boraveći sat vremena uz svoje roditelje, što im pruža osjećaj sigurnosti dok istražuju i upoznavaju novi kontekst. Od 1. rujna organizirana je jutarnja prilagodba na način da djeca po prvi put ostaju u skupini bez roditelja,

prvi dan na sat vremena, uz postepeno produljivanje vremena boravka. U prosjeku postepeno produljivanje boravka djece traje 2 tjedna uz nekoliko izuzetaka duže prilagodbe, kao i slučajeva kada je taj proces ubrzan. U starijim odgojnim skupinama uglavnom se radilo o pojedinačnim adaptacijama, s jednim ili nekoliko novoupisanih, na početku ili tijekom godine.

Kako bi period prilagodbe prošao što povoljnije za djecu, poduzimaju se određene pripremne mjere u organizaciji rada vrtića:

- tijekom lipnja i srpnja održani su inicijalni razgovori sa roditeljima sve novoupisane djece; prikupljanje relevantnih podataka o djetetovu razvoju, potrebama i navikama, informiranje roditelja o ustroju vrtića i procesu prilagodbe
- prikupljeni podaci u inicijalnom upitniku prosljeđuju se matičnim odgojiteljima
- roditelji su na razgovoru dobili letke o adaptaciji, zdravstvenim preporukama za boravak u vrtiću, te letak dobrodošlice sa podacima o ustroju vrtića
- održan roditeljski sastanak neposredno prije početka pedagoške godine
- popodnevna adaptacija održavala se u matičnoj sobi dnevnog boravka, sa oba odgojitelja. Odgojitelji su pripremili prostor da bude topao i da se djeca i roditelji osjećaju ugodno i dobrodošlo
- individualni pristup adaptaciji; za svako je dijete individualno dogovaran postupak boravak: u suradnji roditelja i odgojitelja, prateći reakcije djeteta
- otvorenost svih djelatnika, osobito odgojitelja i stručnih suradnika za razgovor s roditeljima i pomoć u njima i djeci stresnom razdoblju prilagodbe
- fleksibilna organizacija rada – veće preklapanje odgojitelja, pomoć u skupini od strane stručnog tima, pomagača

5.3.1. Praćenje perioda prilagodbe

Period prilagodbe praćen je i evidentiran za svaku skupinu u knjizi pedagoške dokumentacije odgojne skupine i u godišnjem izvješću odgojne skupine. Period prilagodbe praćen je i od strane stručnih suradnika. Iz izvješća odgojitelja uočava se da je period prilagodbe za većinu djece završen do kraja listopada; većina djece imala je laku ili srednje tešku prilagodbu, dok je zabilježeno tek nekoliko slučajeva teške adaptacije. Faktori koji su utjecali na produljenje perioda prilagodbe uglavnom su česti izostanci djece uslijed bolesti i samoizolacija, upis nove djece tijekom godine, velik broj novoupisane djece u skupini.

5.4. Obogaćivanje odgojno – obrazovnog rada primjenom projektne metode u radu

Redovni odgojno – obrazovni rad uglavnom vrtićkih skupina često je obogaćen i primjenom projektne metode u radu. Rad djece na projektu jedan je od oblika prirodnog, integriranog učenja djece.

Osnovna načela rada na projektima u skupini:

- tema projekta mora biti važna djetetu i polaziti od interesa djeteta,
- tema projekta se može širiti i mijenjati u smjeru koji dijete odredi,
- uključuju se i društveni čimbenici i roditelji,
- odgojitelji su uključeni diskretno, dijete preuzima ulogu vođe projekta i istraživača.

Prednosti učenja djeteta putem projekta:

- djeca uče osobnom inicijativom, istražujući,
- djeca razvijaju više misaone procese,
- djeca uče nove, kompleksne izraze, razvijaju vještine razgovaranja i pregovaranja,
- izravnije uključivanje roditelja u odgojno – obrazovni rad,
- bogaćenje dječje igre.

Tablica 1. Projekti i sklopovi aktivnosti

VRTIĆ/SKUPINA	PROJEKTNE TEME, SKLOPOVI AKTIVNOSTI
Grabrik	
Jaslička skupina Malci	Pozitivna slika o sebi Ptice u zimi Pozdrav ljetu
Jaslička skupina Lavići	Proljeće Ljeto
Jaslička skupina Zečići	Zima Kukci Proljeće
Jaslička skupina Zrakice	Zima

	Životinje Kiša Proljeće Sladoled
Pčelice	Ja to hoću, ja to mogu Individualna razvojna mapa Vremenska prognoza
Pandice	Brojevi Dinosauri
Sovice	Igre na zraku Promet Zubi Tradicija i običaji Povrtnjak
Baloni	Srednjovjekovni dvorac Prapovijest – vulkani Dinosaur Naš mali cvijetnjak
Zvezdice	Zastave Kalendar Spomenar iz vrtića Globe/održivi razvoj
Iskrice	Osjećaji Čitaj mi Tradicije i običaji
Patkice	Seizma – epicenter znanja Godina – mjeseci Razglednica kroz grad Voda
Točkice	Razglednica kroz grad Godina
Loptice, M. Vrhovca 19	Pozitivna slika o sebi Promet

		Životinje na livadi Zubi i održavanje higijene
Banija		
Jaslička skupina Pužići		Proljeće Znakovni jezik za bebe
Jaslička skupina Zrakice		Proljeće Znakovni jezik za bebe
Loptice		Dolazak proljeća Kukci i proljetnice
Mrljice		Šumske životinje Proljeće
Žabice		Razglednica kroz grad Voda
Školjkice		Jesen – voće i povrće Zima Zvuk Mali obrtnici
Ribice		Razglednica kroz grad Istraživanje svemira Izrada pokusa
Gaza		
Jaslička skupina Mini sportići 1		Pozitivna slika o sebi Jesen Zimska odjeća i obuća Životinje na livadi
Jaslička skupina Mini sportići 2		Jesen Proljeće
Sportići 1		Jesen Livada...živi svijet
Sportići 2		Životinjski svijet livade
Sportići 3		Kukci

	Od sjemenke do biljke Ljudsko tijelo
Sportići 4	Promet Šuma i šumske životinje Osjećaji Ekologija
Sportići 5	Dječji kutak za eko trenutak Što vidim, što osjećam
Sportići 6	Tematski petak Razglednica kroz grad
Novi centar	
Notice, PB, Ladić	Zlatne boje jeseni Zima Domaće životinje Bubnjevi
Medvjedići, Petrović, Hakenberg	Razglednica kroz grad
Zadobarje	
Panjević, Belavić	Voće Osnovne boje Oblik i količina

Tablica 2. Obogaćivanje odgojno – obrazovnog procesa suradnjom vrtića i lokalne zajednice

Aktivnost	Opis	Skupina	vrijeme
Razglednica kroz grad	Obilazak gradskih znamenitosti uz turističkog vodiča: gradska Zvijezda, Miljokaz, Zdenac, rijeke, Pontonac, Stari grad Dubovac	Starije skupine	Kroz cijelu pedagošku godinu

Tjedan zdravlja u vrtiću	Obilježavanje tjedna zdravlja aktivnostima na temu vode, materijali dostavljeni od strane HZJZ – a	Sve skupine	4. – 8. travnja
Suradnja s policijskom postajom	Posjete policijskoj postaji, upoznavanje sa policijskim djelatnikom, prometnim pravilima, znakovima, vozilima, Mala biciklijada	Starije skupine	svibanj
Posjete osnovnim školama Grada Karlovca	Organizirane posjete OŠ Grabrik, Banija, Braća Seljan, za djecu starijih skupina, obilazak škole, upoznavanje prostora škole, učiteljice/ pedagoga/ ravnatelja, posjet prvom razredu	Starije skupine	proljeće
Seizma – epicentar znanja, student geologije	Interaktivna prezentacija, eksperimenti, animacije i igre – edukacija o samozaštiti tijekom i nakon potresa	Starije skupine	Siječanj
Bibliobus Gradske knjižnice Ivan Goran Kovačić	Tjedni posjeti vrtićima, poticanje čitalačkih navika kod djece kroz redovitu posudbu slikovnica i knjiga		Tjedno, kroz cijelu godinu
Lutkarski festival u Karlovcu			svibanj
Izleti			
OPG Marinković, Brežani		Starije skupine	Tijekom godine

OPG Kovač		Starije skupine	Tijekom godine
Donje Pokupje	Obilježavanje svjetskog dana voda	Starije skupine	Tijekom godine
Kino Cinestar, Zagreb	Animirani film "Naš čarobni svijet"	Starije skupine	Tijekom godine
Minipolis		Starije skupine	Tijekom godine

5.5. Rad s djecom s teškoćama u razvoju

Bitne zadaće u radu s djecom s posebnim potrebama odnosile su se na :

- pravovremeno prepoznavanje djece s posebnim potrebama
- kreiranje razvojno – poticajnog okruženja za razvoj djetetovih potencijala i zadovoljenja svih djetetovih potreba
- unaprjeđenje suradnje s roditeljima

5.5.1. Aktivnosti u cilju ostvarenja navedenih zadaća

- upoznavanje rizičnih faktora putem: inicijalnih intervjua, skala, protokola praćenja, upitnika,
- trijaža i praćenje razvoja putem: upitnika, opservacijskih protokola, standardiziranih psihologijskih instrumenata,
- neposredni individualni rad s djetetom ,
- podrška odgojiteljima u kreiranju poticaja i aktivnosti za pojedino dijete,
- provođenje savjetodavnih razgovora s roditeljima u svrhu davanja podrške u odgoju djece s posebnim potrebama,
- provođenje aktivnosti u svrhu povećanja senzibiliteta i empatije djece urednog razvoja kao i njihovih roditelja prema djeci s posebnim potrebama / teškoćama u razvoju,
- poticanje suradnje roditelja s odgojiteljima, stručnim timom i vanjskim ustanovama za dobrobit djeteta,
- izrada i provođenje individualiziranih programa u suradnji stručnih suradnika i odgajatelja,

- rad sa pomagačima u skupini.

5.5.2. Djeca s trajnim posebnim potrebama

Rad s djecom s teškoćama u razvoju

Djeca s teškoćama u razvoju ostvaruju svoja razvojna i druga prava uključivanjem u predškolske odgojno-obrazovne ustanove uz potrebnu stručnu, didaktičko-metodičku i rehabilitacijsku potporu (Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi, 1997; nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje, 2010).

U Dječjem vrtiću Karlovac predškolski se odgoj djece s teškoćama u razvoju provodi u redovnim odgojno – obrazovnim skupinama. Specifične se potrebe utvrđuju u okviru cjelovitog dijagnostičkog postupka koji je za dijete s razvojnim teškoćama obvezno učiniti u ustanovi nadležnoj za provođenje dijagnostičkih postupaka. Temeljem mišljenja stručnog povjerenstva, kao i mišljenja stručnjaka dječjeg vrtića, individualizira se pristup po skraćenom ili cjelodnevnom programu.

U pedagoškoj godini 2021./2022., angažirano je ukupno 11 pomagača za rad s djecom s težim smetnjama u razvoju. Neka djeca s blažim teškoćama uključena su bez pomagača. Boravak pomagača u skupini predstavlja veliki značaj za dijete koji su tu prvenstveno kao pomoć djetetu pri izvođenju aktivnosti, usmjeravanju u svakodnevnim aktivnostima, održavanju pažnje djeteta,...

Kompetencije pomoćnika u inkluziji djece s teškoćama u razvoju – radionice izrade didaktičkih sredstava od neoblikovanog materijala za djecu s teškoćama u razvoju (prilagodba materijala)

Jedna od važnih zadaća programskog usmjerenja je i obogaćivanje organizacijskog materijalnog i djelatnog konteksta u funkciji poticanja razvoja djetetovih potencijala i kompetencijskih dimenzija.

Pritom, veliku važnost, ima i kvalitetno unošenje pedagoški neoblikovanog materijala. To su svi oni materijali koji se koriste u vrtićima i jaslicama za razvoj kreativnosti i poticanje mašte kod djece.

I kad nije didaktički osmišljen taj materijal je vrlo koristan u radu s djecom. Djeca kroz igru s tim materijalima uče i otkrivaju svijet oko sebe.

Isto tako od pedagoški neoblikovanog materijala izrađivala su se didaktička sredstva i igračke za rad s djecom. U većini slučajeva to je zajednički rad djece i odraslih. Ove aktivnosti djeci omogućile su stjecanje samopouzdanja i vjere u sebe te razvoj spoznaje o vrijednosti ljudskog rada. Didaktičke igračke izrađene na takav način često su djeci zanimljivije od onih kupljenih.

Glavni cilj bio je izrađivanje materijala i poticaja za aktivnosti od pedagoški neoblikovanog i prirodnog materijala za poticanje djetetovog razvoja kroz četiri glavna razvojna područja, te refleksija na provedene aktivnosti.

TJELESNI I PSIHOMOTORIČKI RAZVOJ

- razvoj preciznosti u finoj i gruboj motorici,
- razvoj koordinacije.

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ

- razvoj slike o sebi kroz aktivno ja,
- Poticanje razvoja prepoznavanja, imenovanja i izražavanja emocija.

SPOZNAJNI RAZVOJ.

- Poticanje razvoja spoznavanja vanjskog svijeta putem osjetila njuha i sluha.

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- Poticanje razvoja govora kroz bogaćenje rječnika,

Realizacija zadaća:

- Unaprijedili smo kompetenciju pomagača djece s teškoćama u razvoju (radionice) ,
- Unaprijedili smo inkluziju djece s teškoćama u razvoju,
- Jačali samopouzdanje djece s teškoćama (osjećaj uključenosti),
- Poticali senzomotorni razvoj djece s teškoćama.

Aktivnosti:

- prikupljanje neoblikovanog materijala,
- Izrada didaktičkih sredstava od neoblikovanog materijala - individualno sa djetetom sa teškoćama u razvoju i na nivou skupine,
- Izrada taktilnih slikovnica,
- Izrada taktilnih plakata,
- Pisanim putem u kutiću za roditelje, prezentiraju se ciljevi i planirane aktivnosti projekta ,
- Prezentacija slikovnica.

Rad s potencijalno darovitom djecom

I ove pedagoške godine u Dječjem vrtiću Karlovac provodio se rad s potencijalno darovitom djecom organiziranjem skupine za potencijalno darovitu djecu. Polaznici skupine bilo je 9 – ero djece iz starijih odgojnih skupina. Budući da se radi o skupini koju pohađaju djeca iz više različitih skupina, i s obzirom na epidemiološku situaciju, ove pedagoške godine skupina je započela s radom tek u proljeće, tj. u travnju. S obzirom na specifičnost da igraonica započinje s radom tek u travnju, odlučeno je kako će ju pohađati samo djeca starijih skupina, kako bi u tom kratkom vremenu rad mogao biti intenzivniji. U sljedećoj pedagoškoj godini plan je identifikaciju proširiti i na srednje skupine, te započeti s radom igraonice u jesen, ukoliko epidemiološka situacija to bude dozvoljavala.

Prije početka rada skupine, identificirana su djeca polaznici skupine u suradnji odgojitelja, roditelja i psihologinje. Odgojitelji su na temelju Podsjetnika za opažanje ponašanja svojstvenih bistrom djetetu pokušali identificirati djecu koja odgovaraju određenim karakteristikama i ispunjavali su Liste za opažanje ponašanja darovite djece. Sa svom identificiranom djecom provedeno je psihologijska obrada, te je izdvojeno ukupno 9 djece. Obavljeni su i razgovori s roditeljima koji su informirani o uočenim karakteristikama i upućeni u rad igraonice.

5.5.3. Djeca s prolaznim i potencijalnim posebnim potrebama

Najčešće prolazne i privremene posebne potrebe uočene kod djece su:

- neurorizičnost
- kašnjenja u određenom području razvoja (najčešće jezično – govorni razvoj i motorički razvoj)
- nepovoljne obiteljske prilike
- faze u emocionalnom i socijalnom razvoju (agresivnost, povučenost, faza prkosa)

Tretman djece s prolaznim i potencijalnim posebnim potrebama obavljao se kroz neposredan rad fizioterapeuta ili psihologa s djetetom, kroz savjetodavni rad odgojitelja i članova stručnog tima, suradnju sa stručnjacima iz drugih ustanova.

5.6. Unaprjeđenje prostorno – materijalnog konteksta

U ovoj pedagoškoj godini veliki je naglasak bio na unaprjeđenju prostorno – materijalnog okruženja, koji je usklađen s potrebama i interesima djeteta te stvaranju bogatog, poticajnog i raznovrsnog prostornog okruženja koje poziva na učenje, potiče na istraživanje i rješavanje problema, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja. Prostorno – materijalni kontekst u suvremenom odgojno – obrazovnom radu smatra se jednim od najvažnijih čimbenika u kvalitetnom odgojno – obrazovnom procesu. Tijekom cijele pedagoške godine poduzimale su se intervencije u prostorno – materijalnom kontekstu svih skupina, kako bi prostor bio još ugodniji i poticajniji za razvoj djece. Prepoznajući važnost prostora za brojne povoljne ishode kod djece, velika je pažnja posvećena stvaranju novih centara aktivnosti, bogaćenju postojećih centara i nadopunjavanju svih centara kroz godinu, jasnoći i smislenosti organizacije prostora.

Sobe dnevnog boravka, predprostori i terase obogaćene su stalnim i promjenjivim centrima aktivnosti.

Stalni centri aktivnosti: senzomotorni centar, centar kuhinje, obiteljski centar, centar građenja, likovni centar, centar početnog čitanja i pisanja, centar početne matematike, stolno-manipulativni centar, istraživačko spoznajni centar, glazbeni centar

Promjenjivi centri aktivnosti: centar osame, centar zdrave prehrane, centar mašte, centar reciklaže, foto centar, centar presvlačenja i maskiranja, centar uljepšavanja, uskrсни centar, vrtni centar, informatičko medijski centar, centar godišnjih doba i mjeseci rođenja, centar

kupovine, čitaonica, centar tržnice, didaktički centar, centar uvježbavanja predmatematičkih vještina, centar ribolova, centar istraživanja kukaca, centar slastičarnice, reciklažni centar, dentalni centar, prometni centar, svemirska postaja.

Utjecaj promjena u prostorno – materijalnom okruženju na cjelokupan razvoj djeteta:

- razvoj spoznaje i proširivanje znanja
- razvoj vještina,
- socijalni razvoj kroz razvoj vještina suradnje, dogovaranja, razmjene iskustva
- razvoj koncentracije,
- razvoj govora,
- razvoj želje za istraživanjem,
- kritičko razmišljanje,
- razvoj kreativnosti,
- razvoj pažnje,
- razvoj samostalnosti,
- pozitivna atmosfera u skupini,
- razvoj empatije,
- kontrola emocija,
- razumijevanje tuđih osjećaja,
- senzomotorno istraživanje,
- razvoj matematičkih pojmova i predmatematičkih vještina,
- samoinicijativnost,
- spretnost,
- razvoj slušne percepcije, osjećaja za ritam,
- razvoj grube motorike,
- briga za okolinu,
- razvoj društvenog aspekta igre, razvoj funkcionalnog aspekta igre,
- razvoj samopouzdanja i pozitivne slike o sebi,
- smanjena potreba za intervencijom odgojitelja u igri.

Osvrt na unaprjeđenje prostorno materijalnog konteksta

U sobama boravka centri su kreirani i obogaćeni materijalima u skladu s iskazanim potrebama i interesima djece. Odgojiteljice su pripremale primjerene i poticajne materijale koji su proizašli iz iskazanog interesa djece i projekta koji su provodili. Raspored centara

prilagođavao se dječjim potrebama, isto tako i centri aktivnosti bili su promjenjivi i fleksibilni.

Kvalitetno strukturiranim centrima poticala se igra u manjim skupinama te stvaranje kvalitetne socijalne interakcije. Odgojitelji su promatrali i osluškivali djetetove interese, potrebe i mogućnosti i na temelju toga planirali odgojno – obrazovni rad. Uvažavanjem djeteta stvaralo se poticajno socijalno okruženje, te se time jačalo djetetovo samopouzdanje i pozitivna slika o sebi.

Odgojitelji su iskazali zadovoljstvo učinjenim u prostorno – materijalnom okruženju i plan je nastaviti u istom smjeru sa unaprijeđenjem ovog dijela odgojno – obrazovnog rada.

5.7. Igra kao glavna aktivnost predškolske dobi

Igra kao glavna i najvažnija aktivnost predškolske dobi, u kojoj dijete razvija sve svoje sposobnosti, zadovoljava potrebe i interese, nameće se kao aktivnost o kojoj je potrebno neprestano promišljati i svakodnevno ju omogućiti svoj djeci. Tako je i ove pedagoške godine, a osobito u situaciji pandemije, igra dobila još veći značaj i naglasak.

Igre i aktivnosti u vrtiću i zadaci koji su pri tome ostvareni su :

- Igre za emocionalni razvoj djeteta - razvijanje sigurnosti i samopouzdanja kroz raznovrsne situacije, poticanje djece na međusobno uvažavanje i pomaganje te usvajanje primjerene komunikacije u odgovarajućim trenucima.
- Igre za razvoj samostalnosti - stjecanje znanja o sebi, poticanje razvoja samostalnosti i samokontrole te razvoj povjerenja u vlastite sposobnosti.
- Igre za razvoj ranih društvenih odnosa - poticanje djece na igru i druženje sa drugom djecom i odraslima, prepoznavanje , podržavanje i poticanje interesa djece za sadržaje vezane uz kulturu, tradiciju i običaje, uvođenje djece u načine ponašanja u raznim situacijama koje nas okružuju(ophođenje s ljudima, promet, snalažljivost u okolini,...)
- Igre za poticanje socijalizacije - razvijanje osjećaja vlastite vrijednosti i pozitivne slike o sebi(pravo na sreću, ljubav, prijateljstvo) te samopouzdanja (suočavanje s izazovima, učenje, donošenje odluka).

- Igre za razvoj spoznaja s ciljem razvoja mišljenja, pamćenja, koncentracije i logičkog zaključivanja - poticanje interesa za istraživanje okoline, eksperimentiranja različitim stvarima i materijalima i omogućavanje da djeca samostalno pronalaze rješenja, zaključuju i osjećaju se uspješnima.
- Igre za rani razvoj govora - poticanje pravilno izgovora, usvajane i razvoj govora i drugih oblika komunikacije, vještine slušanja i kulture razgovora, predčitalačke aktivnosti, vježbe grafomotorike.
- Tjelesne aktivnosti - zadovoljenje osnovnih dječjih potreba za kretanjem, boravkom na svježem zraku, usavršavanje osnovnih oblika kretanja i psiho-motoričkih sposobnosti.
- Igre za intelektualno napredniju djecu – poticanje razvoja viših misaonih procesa, zadovoljavanje dječje kreativnosti, vedro raspoloženje, zadovoljavanje želje za učenjem, ostvarenje potencijala djeteta

5.8. Program predškole

Program predškole ostvarivao se u sklopu redovnog programa i kao kraći program. Kao redovan program realiziran je u šest odgojnih skupina za 122 djece školskih obveznika. Za djecu školske obveznike koja nisu obuhvaćena primarnim programom organiziran je kraći program u 4 odgojne skupine u područnom objektu Grabrik. Kraćim programom obuhvaćeno je ukupno 75 djece. Program se provodio u popodnevnim satima, a provodile su ga odgojiteljice iz redovnog programa. U područnoj osnovnoj školi „Skakavac“ Dječji vrtić Karlovac izvodio je program predškole za 6-ero djece sa područja Skakavca.

Program se provodio od početka listopada 2021. do kraja svibnja 2022. godine. Odgojno obrazovni rad s djecom u godini pred polazak u osnovnu školu propisan je Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole u kojem se navodi da je program predškole „obvezni program odgojno-obrazovnog rada“ za „svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu“ (NN 107/2014, članak 1.).

Kompetencije koje bi dijete u godini pred polazak u školu trebalo unaprijediti odnose se na temeljne motoričke kompetencije, komunikaciju na materinskom jeziku, elementarnu komunikaciju na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetnost. Program predškole potiče sve aspekte

psihofizičkog razvoja djeteta te polazi od individualnih potreba i sposobnosti djece, te poštivanja svih njihovih prava. Sadržaji i aktivnosti programa planirane su u skladu s tematskim cjelinama, interesima, specifičnostima djece u Programu, kalendarskim događanjima (blagdanima) te društvenim događanjima u vrtiću. Kroz sve planirane aktivnosti kod djece su se jačali samopouzdanje, osjećaj sigurnosti, pozitivna slika djece o sebi kako bi se što bolje pripremili za školu/život. Prema tematskim cjelinama izrađivao se mjesečni plan koji se razrađivao u nekoliko podtema, ovisno o reakcijama, specifičnostima i interesima djece u Programu.

Kompetencije na kojima je u programu predškole bio naglasak:

- razvijanje grafomotorike
- razvijanje predčitačkih vještina; početno slovo, analiza i sinteza riječi
- prepoznavanje slova abecede
- razvijane predmatematičkih vještina; brojanje u nizu i prepoznavanje brojeva, imenovanje geometrijskih likova i tijela, pridruživanje broja skupu, više-manje-jednako, redni brojevi, suprotnosti...
- sposobnost slušanja i prepričavanja slikovnica i priča, doživljaja
- kulturno ophođenje
- kontrola emocija - igre s pravilima
- samostalnost u hig. navikama, samostalnost u odijevanju, zakapčanje, vezanje
- strpljivost, urednost, ustrajnost...
- koncentracija
- razvoj pozitivne slike o sebi i samopouzdanja

Elementi prometne preventive u programu predškole

U odgojno obrazovni rad svih predškolskih skupina implementirani su i elementi prometne preventive; ponajviše neposrednim promatranjem i sudjelovanjem u prometu kroz upoznavanje s prometnim znakovima, stazom za pješake bicikliste, pravilima kretanja u prometu, prelaženjem pješačkog prijelaza te prelaženjem ceste signalizacijom semafora. Osim toga, rad na prometnoj preventivi implementirao se putem slikovnica, recitacija, slikovnih materijala, manjim projektima.

Za sve starije skupine organizirana je i suradnja s policijskom postajom, gdje su djeca imala priliku upoznati policijskog djelatnika, proći edukaciju ponašanja u prometu u ulozi pješaka, upoznati prometne znakove i policijska vozila. U sklopu iste suradnje, organizirana je i mala biciklijada, gdje su djeca na biciklu prošla poligon pripremljen od strane policijskog djelatnika, te po uspješnom prolasku poligona, dobila svoju prvu vozačku dozvolu.

Prijedlozi za unaprjeđenje programa predškole

1. Unaprjeđenje suradnje između vrtića i škole, organiziranjem posjeta školama, roditeljskih sastanaka od strane stručnih suradnika škole i razmjenom važnih informacija.
2. Osiguravanje uvjeta (materijalnih, edukacija odgojitelja) za implementaciju digitalnih kompetencija u program
3. Unaprjeđenje programa prometne preventive

Planiranje, praćenje i vrednovanje programa rada predškole

I kraći program i redovni program popraćeni su svim elementima pedagoške dokumentacije skupine od strane matičnih odgojiteljica i stručnog tima kroz: knjige pedagoške dokumentacije, razvojne liste, fotodokumentaciju, polugodišnja izvješća.

S obzirom na ograničenja kraćeg programa predškole (manja satnica, nehomogenost skupine, potreba za intenzivnijim radom) nastojali smo se u većoj mjeri posvetiti individualnim potrebama svakog djeteta, kako bi svako pojedino dijete bilo što spremnije za školu. Planirani sadržaji temeljili su se na promatranju i slušanju djece te uvažavanju njihovih želja i interesa.

Tijekom programa predškole radilo se na:

- poticanju samostalnosti djece pri svlačenju, oblačenju, izuvanju i obuvanju
- održavanju navika osobne higijene
- komunikaciji i socijalizaciji
- povećanju razine koncentracije pri aktivnostima
- na poboljšanju grafomotorike i fine motorike kroz različite poticaje

Odgojitelji navode da su zadovoljni napretkom djece te da su ciljevi ostvareni: uključivanje u rad i igru s ostalom djecom, razvoj pažnje, socio - emocionalnih vještina i grafomotorike.

Suradnja i komunikacija s roditeljima odvijala se putem viber grupe te kratkotrajno prilikom dovođenja i odvođenja djece te putem roditeljskog sastanka. Roditelji su se svakodnevnim razgovorima informirali o napretku svoje djece i bili zainteresirani za rad.

5.9. Posebni programi integrirani u redoviti program

5.9.1. Realizacija programa senzomotorne stimulacije u jaslicama

Program senzomotorne stimulacije u jaslicama provodio se u jednoj jasličkoj skupini (Malci) u vrtiću Grabrik sa 19-ero djece.

Cilj programa

- stvoriti poticajno okruženje koje će omogućiti djeci uspješniju obradu senzornih informacija kao osnovu svih sposobnosti i vještina.

Zadaće programa bile su:

- stvarati poticajno okruženje za zadovoljavanje djetetove prirodne potrebe za kretanjem i istraživanjem svijeta oko sebe,
- omogućiti djetetu stimulaciju: osjetila za ravnotežu, osjetila za propriocepciju, osjetila dodira, vida, sluha, mirisa, okusa,
- utjecati na razvoj složenih sposobnosti putem stimulacije senzornih modaliteta.

Zadaće su se nastojale postići utjecajem na:

- izgled sobe dnevnog boravka,
- izradom didaktike od pedagoški neoblikovanog materijala,
- raznovrsnim aktivnostima.

Formirani su sljedeći centri aktivnosti:

- *senzomotorni centar* – obogaćen raznovrsnim materijalima koji stimuliraju osjetila,
- *centar kuhinje* – obogaćen mirisnim bočicama sa začinima, platnenim vrećicama sa rasipnim namirnicama,

- *centar sa senzornim kutijama i svjetlosnom kutijom,*
- *građevni centar,*
- *centar za manipuliranje kinetičkim pijeskom – na terasi.*

Svi centri kroz godinu su obogaćivani dodatnim materijalima i poticajima.

Uvedene promjene u sobi dnevnog boravka pozitivno su utjecale na dječju samoinicijativnost, logičko zaključivanje, spoznavanje novih činjenica, kreativnost te na socioemocionalni razvoj po pitanju međusobnog dijeljenja pojedinih igračaka te suradnje. Djeci su najinteresantnije bile aktivnosti sa senzornim kutijama i svjetlosnom kutijom, aktivnosti sa vodom, kinetičkim pijeskom, plastelinom, olfaktivno iskušavanje mirisnih bočica, senzomotorno istraživanje tobogana, igre s autima, igra u građevnom centru te aktivnosti s manipulativnim artefaktima poput boce s vrpčama i kartama.

Prijedlozi za unaprjeđenje programa senzomotorne stimulacije:

- Uključivanje odgojitelja u dodatna stručna usavršavanja,
- Primjena projektne metode u programu,
- Planiranje nabave dodatnih materijala i opreme za sobu dnevnog boravka.

5.9.2. Realizacija glazbenog programa

Cjelodnevni glazbeni program provodio se u jednoj odgojnoj skupini (Notice) u vrtiću Novi centar. Skupina se sastojala od 23 djece, u dobi od 3 do 7 godina.

Ciljevi glazbenog programa:

- približiti djeci svijet glazbe i probuditi interes za glazbu,
- razvijanje glazbenih sposobnosti.

Zadaće glazbenog programa:

- kroz svakodnevne aktivnosti podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu,
- razvijati glazbene sposobnosti djeteta za sve njezine elemente (ton, ritam, tempo, dinamika, melodija),
- upoznavati djecu sa različitim skupinama instrumenata, glazbenim pojmovima, glazbenicima, vrstama glazbe,

- podržavati dječje izražavanje kroz različite aktivnosti (pjevanje, sviranje, slušanje, pokret i ples, stvaranje).

Zadaće koje su realizirane u potpunosti:

- upoznavanje sa osnovnim oblikom glazbenog izražavanja - brojalicama (razni načini izvođenja) - upoznavanje sa Orffovim instrumentarijem i izrada udaraljki ,
- razvoj glazbenog pamćenja,
- razvoj osjećaja za ritam.

Zadaće koje su realizirane djelomično:

- razvoj glazbenog sluha,
- razvoj skladnog kretanja i izvođenja pokreta uz glazbu.

Prijedlozi za unaprijeđenje odgojno – obrazovnog rada u sljedećoj pedagoškoj godini:

- upoznavanje žičanih instrumenata,
- suradnja sa Glazbenom školom, glazbenim udrugama, glazbenicima, kulturno – umjetničkim društvima,
- nastaviti s realizacijom svih zadataka, osobito s mlađom djecom.

5.9.3. Realizacija sportskog programa

Cjelodnevni sportski program provodio se u 6 skupina, za ukupno 145 djece, u vrtiću Gaza. Sportski program provodila je kineziologinja Maja Jakić Grubješić.

Program uključuje treninge u vrtićkoj dvorani:

- za djecu mlađih i srednjih skupina 3 puta tjedno po 45 minuta
- za djecu starijih skupina 4 puta tjedno po 60 minuta

Osim satova treninga, sportski program integriran je u cjelodnevni, na način da se programski sadržaji skupine isprepliću i povezuju sa sadržajima sportskog programa, putem svakodnevne komunikacije odgojitelja i kineziologa. Još jednu skupinu aktivnosti i zadataka čini suradnja sa širom društvenom zajednicom, tj. sportskim zajednicama i klubovima. Program se dodatno obogaćuje susretima sa sportašima, posjetama sportskim klubovima i objektima, izletima, organiziranim zimovanjem i ljetovanjem.

Zadaće sportskog programa bile su:

- zadovoljiti djetetovu potrebu za kretanjem i igrom,
- učenje poštivanju pravila i međusobnom pomaganju,
- utjecati na cjelokupni rast i razvoj, posebice na motoričke i funkcionalne sposobnosti,
- stjecanje motoričkih znanja o sportskim sadržajima i pravilima sporta,
- razvoj svijesti o važnosti bavljenja motoričkom aktivnošću i njezinom utjecaju na zdravlje.

Obogaćivanje sportskog programa obilježavanjem važnih datuma i suradnjom sa gradskim klubovima.

- Olimpijski dan,
- Tjedan mobilnosti,
- Prezentacija nogometa (posjet NK Ilovac),
- Prezentacija Taekwondoa,
- Posjet stadionu NK Karlovac,
- Posjet Baseball kluba Olimpija,
- Posjet nogometaša Dejana Lovrena,
- Sudjelovanje na Karlovačkom ceneru,
- Turnir u nogometu na Ilovcu.

Prijedlozi za unaprjeđenje posebnog sportskog programa:

- Oprema vanjskog igrališta dodatnim spravama i objektima za provedbu sportskog programa.

5.10. Pedagoška dokumentacija i vrednovanje odgojno – obrazovnog rada

Jedna od središnjih zadaća predškolske ustanove, odnosno njezinih djelatnika koji sudjeluju u neposrednom radu s djecom je adekvatno vođenje pedagoške dokumentacije. Prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN 83/2001), pedagoška dokumentacija podrazumijeva: matičnu knjigu djece, knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine, imenik djece, ljetopis dječjeg vrtića, godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada, godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada, program stručnog usavršavanja, dosje djeteta s posebnim potrebama te knjigu zapisnika. Odgojiteljice koje su u neposrednom radu s djecom, vodile su sljedeću dokumentaciju: imenik djece, evidencijske liste, knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine te individualni plan i program usavršavanja. Na razini Ustanove vodila se sljedeća pedagoška dokumentacija: - popis djece po odgojnim skupinama, matična knjiga djece, godišnji plan i program, godišnje izvješće, ljetopis Dječjeg vrtića, zapisnici o stručnim tijelima, plan i program stručnog usavršavanja/evidencija o stručnom usavršavanju. Pored tromjesečnog planiranja, provedeno je i mikro planiranje u obliku tjednih planova i dnevnika rada. Usprkos tromjesečnim planovima, tjednom planiranju se pristupalo fleksibilno, s mogućnošću promjene prateći interes i potrebe djece, a teme koje su se obrađivale, naknadno su implementirane u tromjesečne planove. Odgojiteljice su putem samoevaluacije i procjene vrednovali svoj rad, bilježili određene nedostatke i prepreke s kojima su se susretale u svome radu, a samim time pratile cjelokupan razvoj djece. Svakodnevno su održavale redovite kontakte s roditeljima s ciljem jačanja partnerstva i suradnje, evidentirajući kontinuirano sve aktivnosti u odgovarajuću pedagošku dokumentaciju.

5.11. Izvješće o radu stručnog tima vrtića

5.11.1. Izvješće o radu psihologa

Rad psihologa u pedagoškoj godini 2021/2022 odvijao se na 6 objekata: Grabrik, Gaza, Banija, Novi centar, izdvojeni objekt vrtića Grabrik u ulici M. Vrhovca 19, Zadobarje. Programske zadaće u području rada psihologa odnosile su se na:

- poslove u odnosu na dijete
- poslove u odnosu na odgojitelje
- poslove u odnosu na roditelje
- poslove u odnosu na društvenu sredinu
- poslove u suradnji s ostalim članovima stručne službe vrtića i ravnateljicu
- individualno stručno usavršavanje

Tijekom pedagoške godine psiholog kontinuirano radi na utvrđivanju psihofizičkog statusa sve djece, prati zadovoljavanje njihovih bioloških i psihičkih potreba u skupini te identificira djecu s posebnim potrebama. Psiholog prati i utvrđuje opći razvojni status i karakteristike spremnosti za školu djece školskih obveznika te po potrebi obavještava roditelje i organizira individualni rad s pojedinom djecom. Psiholog prati ostvarivanje planiranih zadaća u skupini i pomaže u kreiranju okruženja koje odgovara na potrebe sve djece u skupini. Vezano za taj posao, sudjeluje sa odgojiteljima, stručnim timom i ravnateljicom u planiranju i nabavi opreme za sobe dnevnog boravka. Pomaže u osmišljavanju i kreiranju kutića i nabavi sredstava za rad.

Početak pedagoške godine posvećen je praćenju prilagodbe novoupisane djece radi pravovremene pomoći kod adaptacijskih poteškoća, te praćenju razvojnog statusa novoupisane djece. Početak pedagoške godine posvećen je i integraciji novoupisane djece s teškoćama u redovne skupine. Integracija djece s teškoćama provodi se postepeno, u dogovoru s roditeljima i odgojiteljima. Istovremeno se u rad upućuju pomagači (za dio djece s težim teškoćama), kroz rad u skupini, individualne konzultacije s pomagačima i nuđenje stručne literature. Također, provodi se opservacija i dijela novoupisane djece kod koje su prilikom upisa uočena odstupanja. Za djecu s posebnim potrebama vođeni su dosjei i izrađeni

individualizirani odgojno obrazovni planovi. Prema potrebi su se djeca upućivala na daljnju obradu u vanjske institucije.

Tijekom godine u suradnji s odgojiteljima i roditeljima psiholog je radio na identifikaciji potencijalno darovite djece te je u travnju s radom započela igraonica za rad s potencijalno darovitom djecom „Malci znalci“, koju je pohađalo devetero djece u šestoj i sedmoj godini. Zajedno s odgojiteljicom, psiholog planira i realizira rad igraonice.

Kontinuirano je praćena realizacija odgojno obrazovnog rada skupina djece pred polazak u školu i razvojni status te djece. Psiholog je provodio obradu dijela djece s ciljem utvrđivanja spremnosti za školu i provodio individualni rad s pojedinom djecom. O istome su obaviješteni roditelji i provedeni su savjetodavni razgovori radi poticanja sposobnosti i vještina kod kuće. Ostvarena je suradnja s osnovnim školama na području Grada Karlovca kroz posjete školama, sastanke sa stručnim službama škola te kroz pisanje mišljenja o djeci (a na zahtjev škole).

U suradnji s ravnateljicom, psiholog je organizirao i provodio stručno usavršavanje unutar ustanove nabavom stručne literature, organizacijom i održavanjem internih stručnih aktivna i drugih oblika usavršavanja.

Rad s roditeljima većinom se odvija putem savjetodavnih razgovora s ciljem prevencije ili uklanjanja djetetovih teškoća ili prolaznih potreba, te poticanja sposobnosti i vještina. Roditelji se na razgovore odlučuju samoinicijativno, na prijedlog odgojitelja ili na poziv stručnog suradnika. Najčešće teme individualnih razgovora su adaptacijske teškoće, emocionalne teškoće, priprema za školu, teme odgoja. Ostali razgovori s roditeljima odnose se na razgovore s roditeljima novoupisane djece i razgovore s ciljem prikupljanja dodatnih informacija o djetetu radi utvrđivanja djetetova razvojnog statusa. Tijekom godine vođeno je nekoliko roditeljskih sastanaka s temama od interesa roditelja ili skupine. Kroz ovu pedagošku godinu od strane psihologa realizirane su sljedeće teme: „Agresija i kako se nositi s njom“, „Adaptacija“, „Priprema za školu“ „Postavljanje granica“, „Utjecaj medija“.

Psiholog je sudjelovao u radu Povjerenstva za stažiranje i radu Povjerenstva za provođenje upisa u dječje vrtiće Grada Karlovca.

Tijekom cijele pedagoške godine odvijala se suradnja s Poliklinikom Suvag, dječjim psihologom u Općoj bolnici Karlovac, osnovnim školama i dječjim vrtićima na području Grada, Centrom za socijalnu skrb, Gradskom knjižnicom, gradskim udrugama i organizacijama.

5.11.2. Izvješće o radu fizioterapeuta

Tijekom pedagoške godine 2021/2022 viši fizioterapeut je na razini svih objekata dječjeg vrtića provodio individualni rad s djecom s motoričkim oštećenjima, kao i edukacije vezano uz Baby signs -znakovni jezik za bebe.

Poslovi i zadaće realizirani su:

a) u odnosu na dijete:

Početak pedagoške godine nakon provedenih upisa procjenio sje stanje djece s motoričkim teškoćama, koje se nastavlja tijekom cijele pedagoške godine zbog upisa kroz naredno razdoblje.

Individualni rad se provodio sa djecom koja imaju medicinsku dokumentaciju, kao i sa djecom kod kojih postoje određena odstupanja koja su primijećena od strane odgojitelja.

Ove pedagoške godine u tretmanu su bila djeca sa dystoni sindromom, djeca s teškoćama fine i grube motorike, djeca sa određenim motoričkim oštećenjima, usporenim motoričkim razvojem, kao i djeca koja su pokazivala određeni razvojni rizik.

Individualni rad provodio se tijekom cijele pedagoške godine, a određivao se prema vrsti uputne dijagnoze i liječničkoj preporuci. Tijekom pedagoške godine vodila se dokumentacija o individualnom radu kroz plan i program za svako dijete, kao i kroz EVOD aplikaciju.

b) u odnosu na roditelje:

Važan segment rada bila je i suradnja s roditeljima, gdje se svaki roditelj mogao svakodnevno informirati o radu s njegovim djetetom, dobiti objašnjenje kao i preporuke za rad kod kuće. Roditelje se prije početka rada s njegovim djetetom informiralo o vrsti i stupnju teškoće kod djeteta, a uzimali su se i određeni anamnestički podaci koji su bili važan miljokaz u planiranju ciljeva terapije. Neki roditelji su upućeni na daljnju dijagnostiku izvan naše ustanove. Također je dosta roditelja tražilo savjete i preporuke za primjeren rad s djecom kod kuće.

c) u odnosu na odgojitelje:

Rad s odgojiteljima je bio svakodnevno. Informiralo ih se o stanju djeteta nakon provedenog individualnog tretmana, kontaktiralo se s njima u cilju prikupljanja dodatnih informacija o djetetu i o napretku djeteta.

Odgojitelji su educirani kako uočiti djecu s motoričkim teškoćama, kako postupati kod određenih radnji i kako uz odabir određenih aktivnosti potaknuti motorički razvoj. Za djecu s teškoćama u razvoju su se izrađivala dodatna didaktička pomagala, kako bi im se sadržaj aktivnosti prilagodio.

d) u odnosu na stručni tim:

U cilju provođenja jedinstvenog pristupa prema djetetu tijekom cijele pedagoške godine surađivano je sa članovima stručnog tima. Definirali smo određene zadatke od važnosti za odgojno-obrazovni rad naše ustanove kao i njihovu realizaciju.

S ostalim članovima stručnog tima surađivano je u upisima djece, nabavci didaktike, stručne literature, dječje literature, određenih sredstava za rad, te ostalih zadataka koji doprinose što boljoj organizaciji naše ustanove.

Edukacije:

Provedena je edukacija iz znakovnog jezika za odgojitelje jaslica Gaza, Banija te djelomično i za odgojitelje jaslica Grabrik.

Znakovni jezik za bebe je jednostavan i prirodan način komunikacije s djetetom prije nego ono progovori. Odgojitelji su educirani o važnosti znakovnog jezika kod beba putem pisanih, slikovnih i video materijala.

Također su djeci prezentirani video materijali u formi crtanog filma, što su oni vrlo rado popratili.

Projekt Znakovni jezi se nastavlja i dalje u narednoj pedagoškoj godini.

5.11.3. Izvješće o radu ravnateljice

Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada, kao i organizacija, praćenje i procjena obavljanja odgojno-obrazovnog rada, postavlja se kroz zadatke u odnosu na dijete, odgojitelje, stručne suradnike, roditelje, stručno usavršavanje te u odnosu na odgojno-obrazovni proces.

Program rada obuhvaćao je:

- izrada Godišnjeg plana i programa,
- izrada Godišnjeg izvješća o radu,
- izrada vrtićkog kurikuluma,
- izrada Godišnjeg plana rada ravnatelja,
- analiza rada i postignuća u pedagoškoj godini
- planiranje sjednica Odgojiteljskog vijeća,
- planiranje radnih dogovora, refleksija,
- planiranje stručnih usavršavanja u ustanovi i izvan nje,
- izrada programa sadržaja i aktivnosti za pojedine manifestacije,
- planiranje sjednica Upravnog vijeća u suradnji s predsjednikom Upravnog vijeća,
- podrška i pomoć u izradi planova i programa rada odgojitelja,
- pisanje ljetopisa, matične knjige,
- skupljanje dokumentacije o radu vrtića: videozapisi, fotografije, članci i dr.

Poslovi organiziranja rada Vrtića:

- provodili su se e-upisi za redovne programe i on line upisi za program predškole,
- organizira se rad u novoj pedagoškoj godini ,
- provodila su se obilježavanje važnih datuma u suradnji sa lokalnom zajednicom,
- organizirali Dani vrtića,
- provodila se briga o odgovornom odnosu radnika prema imovini vrtića,
- koordinirao se rad svih skupina i djelatnika,
- provodio se rad na unaprjeđenju odgojno obrazovnog procesa,
- organizirao se rad u povjerenstvu za praćenje rada pripravnika.

Savjetodavni rad

- sa svim djelatnicima vrtića u cilju pozitivne međusobne komunikacije i razvoja vrtića,
- s pripravnicima, odgojiteljima i vanjskim stručnim suradnicima,
- savjetovanje i suradnja sa vanjskim stručnjacima i ustanovama,
- savjetovanje i suradnja s roditeljima.

Administrativno-upravni poslovi

- sklapanje ugovora o radu na određeno i neodređeno radno vrijeme,
- sklapanje ugovora o pružanju usluga vrtića s roditeljima,
- izrada plana korištenja godišnjih odmora.

Suradnja

- ostvarivanje i unapređivanje suradnje sa roditeljima,
- sudjelovanje na roditeljskim sastancima,
- Suradnja s Upravnim vijećem: dogovarati dnevni red, pripremati materijale za sjednice, podnositi obrazloženja, izvješća, sudjelovati u radu,
- provoditi odluke Upravnog vijeća,
- suradnja s Uredom državne uprave i županijskim odjelom za predškolski odgoj,
- s javnim ustanovama, poduzećima i udrugama u mjestu,
- sa osnovnom školom ,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
- Agencijom za odgoj i obrazovanje,

- epidemiološkom službom,
- Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

Zastupanje i predstavljanje ustanove:

- zastupanje prema pozivima i potrebi,
- zastupanje u javnim medijima,
- prezentiranje ustanove.

Stručno usavršavanje:

- izraditi i realizirati program stručnog usavršavanja,
- sudjelovati u radionicama , predavanjima, seminarima,
- organizirati predavanja, radionice i seminare u vrtiću,
- prisustvovati svim radionicama u organizaciji vrtića,
- organizirati i voditi sjednice Odgojiteljskog vijeća,
- usavršavanje prema katalogu AZOO.

Program stažiranja sadržavao je podatke o:

I. Trajanju stažiranja, povjerenstvu za stažiranje, praćenje i evidentiranje ostvarivanja programa pripravničkog staža;

II. Sadržaj programa:

1. Upoznavanje sa zakonskim i pravnim aktima, s propisima iz područja predškolskog odgoja i naobrazbe, općim i stručnim aktima vrtića,
2. Poznavanje specifičnih osobina, potreba i zakonitosti razvoja djeteta predškolske dobi, poznavanje sustava planiranja, programiranja i ostvarivanja programa njege, odgoja i obrazovanja, zatim praćenje, procjenjivanje i evoluiranje razine kvalitete ostvarenog programa te dokumentiranje odgojno –obrazovnog procesa,
3. Nazočnost radu mentora,
4. Promišljanje, planiranje i provođenje odgojno –obrazovnog rada,
5. Stručno usavršavanje.

III. Izvješće Povjerenstva o rezultatima stažiranja odgojitelja pripravnika

Tijekom stažiranja odgojitelj pripravnik je ovladao znanjima, vještinama i sposobnostima neophodnim za kvalitetno provođenje odgojno - obrazovnog rada i razvijao je senzibilitet za pravovremeno prepoznavanje djetetovih potreba, interesa, preferencija, potencijala i posebnosti te se orijentirao na jačanje djetetovih potencijala i razvijanje djetetova identiteta.

6. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, odgojiteljima i stručnim suradnicima u dječjim vrtićima, propisana je obveza konstantnog stručnog usavršavanja. Svi odgojitelji isplanirali su u svojim Individualnim godišnjim planovima stručnog usavršavanja način vlastitog stjecanja znanja te je ono usklađeno sa vlastitim interesima, afinitetima ili trenutnom problematikom u odgojno – obrazovnom procesu. Područja individualnog usavršavanja odgojitelji su mogli pokriti zadovoljavajućim fondusom knjiga kojim raspolaže Vrtić, jer smo tijekom cijele godine, u skladu s financijskim mogućnostima nabavljali stručnu literaturu, novine i časopise u kojima su odgojitelji mogli saznati gotovo sve novine ili aktualnosti s područja predškolskog odgoja te smo ih upućivali na seminare. U cilju kvalitetnijeg rada s djecom i njihovim roditeljima, sukladno zadaćama, nužno je permanentno usavršavanje odgajatelja i praćenje inovacija u području predškolskog odgoja, didaktike i metodike. U tu svrhu organizirani su različiti oblici stručnog usavršavanja i putem prezentacija na odgajateljskom vijeću. Na razini ustanove redovito smo organizirali radne dogovore povodom svih važnih blagdana, svečanosti i događaja u vrtiću. Dogovori su bili vezani uz bitnu zadaću s ciljem poboljšanja komunikacije, kreativni te su doprinijeli većoj suradnji, međusobnom uvažavanju kako osobnosti tako i tuđih prijedloga i ideja što potiče na nastavak takve suradnje. Dogovori su od početka epidemije bili telefonski ili elektronski što je bilo potrebno radi držanja distance. Djelatnici su izradom materijala za djecu koje smo objavljivali na stranici vrtića radom kod kuće pripremali aktivnosti i materijala koje će koristiti u radu pri povratku u vrtić i u slijedećoj pedagoškoj godini te se i kod kuće stručno usavršavali.

6.1. Pripravnici

Tijekom pedagoške godine na stručnom usavršavanju je bilo 4 odgojitelja. Pripravnički staž traje 12 mjeseci, a u roku godine dana od završetka pravničkog staža pripravnik je obavezan položiti stručni ispit.

Jedan pripravnik odgojitelj zaposlen je po mjeri Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po kojoj Zavod sufinancira zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva.

6.2. Seminari i stručni skupovi

U ovoj pedagoškoj godini odgojno-obrazovni djelatnici i stručni suradnici sudjelovali su na sljedećim stručnim skupovima i seminarima:

1. Edukacija stručno-razvojnog centra Dječjeg vrtića Srednjaci iz područja odgoja za održivi razvoj.

Stručno usavršavanje odvijalo se u ciklusu od 10 modula. Moduli su strukturirani na način da se teme obrađuju:

- na znanstvenoj razini (predavanja i radionice eminentnih stručnjaka iz različitih područja i profesora s fakulteta),

- na iskustvenoj razini (radionice i prikazi iz prakse).

Program edukacije u Stručno-razvojnem centru u suglasju je s bitnim obilježjima i vrijednostima programa Odgoj za održivi razvoj u Dječjem vrtiću srednjaci, a čine ga sljedeće teme:

- Program odgoja i obrazovanja za održivi razvoj u Dječjem vrtiću Srednjaci
- Odgoj za održivi razvoj kod nas i u svijetu, pojmovi, stavovi i navike u kontekstu odgoja za održivi razvoj, vještine komunikacije i suradnje
- Učenje putem osjetila
- Dijete i zdravlje
- Prostorni kontekst i održivi razvoj
- Likovno, govorno i glazbeno stvaralaštvo u kontekstu odgoja za održivi razvoj
- Dijete i životinje
- Dijete i priroda
- Suradnja s vanjskim institucijama u provedbi programa odgoja za održiv razvoj, edukativni izlet
- Ekološki projekt (prezentacija projekta polaznika edukacije), podjela potvrda o završnom stručnom usavršavanju

2. Što nas uči Reggio?

Što nas uči Reggio? je međunarodno znanstveno-stručna konferencija koju je organizira Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i ENNEA – Međunarodna

profesionalna interdisciplinarna zajednica učenja stručnjaka u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju.

3. Važnost čitanja od najranije dobi u Godini čitanja

Međužupanijski stručni skup namijenjen je odgojiteljima i stručnim suradnicima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje.

4. Izazovi stručnjaka u radu s djecom s rijetkim bolestima i/ili teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima

U sklopu projekta Razvoj Hrvatskog resursnog centra za rijetke bolesti, Hrvatski savez za rijetke bolesti u suradnji s centrom Coralina organizira online regionalnu radionicu za stručnjake pomagačkih zanimanja na temu Izazovi stručnjaka u radu s djecom s rijetkim bolestima i/ili teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima.

5. Regionalna smotra projekata građanskog odgoja i obrazovanja za područje Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije

6. Inkluzivni odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću

7. Integracija EU-projekata u kurikulumu odgojno-obrazovne skupine i vrtića

8. Kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje: ključni čimbenik prevencije nepovoljnih razvojnih ishoda – skup u suorganizaciji s Hrvatskom zakladom za znanost

9. Prostorno-materijalna organizacija inkluzivnog pedagoškog okruženja

10. Pronalazak potencijala djeteta u svakodnevnim aktivnostima

11. Život s autizmom

12. Koho pedagogija – razvojna piramida

13. Inkluzivni odgoj i obrazovanje u DV (preko AZOO)

- 14.Regionalna smotra projekata građanskog odgoja i obrazovanja na području Karlovačke, Sisačko - Moslavačke, Zagrebačke i Krapinsko - Zagorske županije (preko AZOO)
- 15.Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom ; Rad s ranjivim skupinama migranata; Primjer dobre prakse uključivanja ;Predstavljanje programa HCK 'Sigurnije škole i vrtići' (preko AZOO)
16. Pisanje pedagoške dokumentacije (preko stranice 'Odgojitelji u akciji')
17. Edukacija za polaganje stručnog ispita (preko AZOO)
- 18.Različiti teorijski pristupi u praksi i istraživanjima u RPOO (preko AZOO)
- 19.Stvaranje poticajnog okruženja na području odgoja i obrazovanja za okoliš i održivi razvoj (preko AZOO)
- 20.Webinar - Matematika u DV - Abakus i Montessori metoda (preko AZOO)
- 21.Dvodnevni stručni skup: Državna smotra projekata DV u RH (preko AZOO)
- 22.Postavljanje granica i gašenje nepoželjnih ponašanja (preko vrtića - u dvorani restorana KRISTAL)
- 23.Kako da učenje bude jednostavno kao igra (preko vrtića - u dvorani restorana KRISTAL)
- 24.Kako uspješno preživjeti emocionalne ispade djece (preko stranice 'Odgojitelji u akciji')
- 25.Dobrobit djeteta u kontekstu obitelji (childwell) - (preko društva psihologa u Splitu - Zoom platforma)
- 26.Promatranje djece i dokumentiranje (preko edulista - Zoom platforma)
- 27.Prostorno - materijalni kontekst (besplatno preko vrtića)

28. Globe program elementary K-4

29. Prostorno- materijalna organiz. inkluz.pedag. okruženja

6.3. Odgojiteljska vijeća

Tijekom pedagoške godine održano je 5 sjednica Odgojiteljskog vijeća sa sljedećim temama:

Prva sjednica Odgojiteljskog vijeća u 2021./2022. pedagoškoj godini održana je dana 27.9.2021. godini sa sljedećim temama:

1. Godišnji plan i program rada za 2021./22. pedagošku godinu
2. Razno

Druga sjednica Odgojiteljskog vijeća u 2021./2022. pedagoškoj godini održana je dana 30.11.2021. godini sa sljedećim temama:

1. Izbor jednog člana Upravnog vijeća iz redova odgojitelja i stručnih suradnika
2. Prezentacija aktivnosti sportskog, glazbenog i senzomotornog programa
3. Razno

Treća sjednica Odgojiteljskog vijeća u 2021./2022. pedagoškoj godini održana je dana 23.03.2022. godini sa sljedećim temama:

1. Polugodišnje izvješće o radu
2. Plan rada u drugom polugodištu
3. Razno

Četvrta sjednica Odgojiteljskog vijeća u 2021./2022. pedagoškoj godini održana je dana 18.05.2022. godini sa sljedećim temama:

1. Prezentacija: *Reggio koncepcija kao inspiracija u oblikovanju prostorno-materijalnog konteksta*
- Branka Ožura i Dubravka Jakuš
2. Prezentacija: *Poticanje senzomotoričkog razvoja djeteta u jasličkoj skupini*
- Anamaria Jelinić i Gabrijela Markulinčić

Peta sjednica Odgojiteljskog vijeća u 2021./2022. pedagoškoj godini održana je dana 29.08.2022. godini sa sljedećim temama:

1. Izvješće o radu za 2021./2022. pedagošku godinu
2. Informacije o početku rada nove pedagoške godine 2022./2023.

6.4. Izlaganja djelatnika na stručnim skupovima

1. Na međunarodnoj znanstvenoj stručnoj konferenciji „Što nas uči Reggio?“ u organizaciji ENNEA i Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u travnju 2022. godine odgojiteljice Branka Ožura i Dubravka Jakuš prezentirale su svoj rad prema Reggio koncepciji.

2. Na stručnom skupu „Stvaranje poticajnog okruženja na području odgoja i obrazovanja za okoliš i održivi razvoj“, u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, u travnju 2022. godine, odgojiteljice Irena Mažuran i Vesna Prpić održale su prezentaciju pod nazivom „Što vidim, što osjećam – voda, zrak, biljke“.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Njegovanje svih oblika suradničkih odnosa s roditeljima osnovni je preduvjet za uspješnu realizaciju programa. Suradnja s roditeljima ostvarivala se kroz:

- individualne konzultacije s roditeljima,
- roditeljske sastanke, druženja, radionice za roditelje,
- usmeno i pismeno informiranje,
- uključivanje roditelja u odgojno – obrazovni proces – sudjelovanje u aktivnostima skupine,
- viber grupe,
- ostvarivanje posjeta na radnom mjestu roditelja,
- donošenje potrebnih materijala, izradom poticaja, pedagoški neoblikovanog materijala,
- donacija igračaka, slikovnica
- kutići za roditelje,
- savjetovanje roditelja putem individualnih konzultacija, roditeljskih sastanaka, razgovora sa stručnim suradnicima,
- pisano savjetovanje putem tematskih letaka,
- službena web stranica, mail, telefon.

Najčešće teme roditeljskih sastanaka ove pedagoške godine bile su:

Kako izgleda dan u vrtiću

Medijska pismenost u predškolskoj dobi

Postavljanje granica u odgoju

Kako se nositi sa agresivnošću

Razvojne karakteristike djece

Priprema za školu

Najčešće teme individualnih sastanaka odgojitelja s roditeljima:

funkcioniranje djeteta u skupini

napredak u razvoju djeteta
adaptacijske teškoće
savjetovanje roditelja o roditeljskom odnosu u konfliktnim razvodima
spremnost djeteta za školu
postavljanje granica u odgoju
razvojni strahovi

I u pedagoškoj godini 2021./2022. suradnja s roditeljima bila je djelomično uvjetovana pandemijom COVID-19. Stoga u većini skupina nisu održana predviđena 4 roditeljska sastanka, već samo prvi roditeljski sastanak, i roditeljski sastanak na kraju pedagoške godine, nakon popuštanja epidemioloških mjera u proljeće. Komunikacija s roditeljima nadoknađena je organiziranjem Viber grupa s roditeljima za prijenos informacija, te češćim individualnim konzultacijama.

Poteškoće u suradnji s roditeljima

Kao i u svakom suradničkom odnosu, i u suradnji roditelja i odgojitelja tijekom godine pojavljivale su se određene poteškoće i nesporazumi:

- nezainteresiranost roditelja za individualne sastanke s odgojiteljima,
- nedosljednost roditelja u odgoju,
- nepoštivanje pravila grupe,
- nepoštivanje kućnog reda vrtića,
- nepoštivanje odgojitelja kao profesionalaca,
- nerazumijevanje važnosti razmjene informacija o djeci,
- neiskrenost roditelja ,
- neprihvatanje savjeta i preporuka odgojitelja.

Prijedlozi odgojitelja za unapređivanje suradnje s roditeljima

Odgojitelji navode sljedeće prijedloge za unapređenje kvalitete suradnje s roditeljima:

- poticanje direktne komunikacije s roditeljima (poticanje na dolazak na roditeljske sastanke, češće individualne konzultacije),
- edukacija roditelja o suradničkom odnosu,
- ponuditi više edukacija, radionica i predavanja za roditelje od strane stručnih suradnika i vanjskih suradnika ,
- organiziranje zajedničkih radionica, izleta, radnih akcija i druženja djece, roditelja i odgojitelja,
- rad na aktivnom uključivanju roditelja u neposredan odgojno-obrazovni proces .

Unicef radionice

Ovu pedagošku godinu proveli smo ciklus radionica «Rastimo zajedno» u sklopu Unicef-ovog programa «Prve tri su najvažnije». Ciklus se sastojao od 11 interaktivnih radionica za roditelje. Provodile su se jednom tjedno pod stručnim vodstvom stručnog suradnika i odgojitelja.

Na radionicama je prisustvovalo 10 roditelja, a održavale su se u Vrtiću Grabriku.

Ciljevi su bili:

- omogućiti roditeljima da od stručnjaka i drugih roditelja steknu podršku i dodatne informacije o roditeljstvu,
- jačanje roditeljskih vještina,
- razvijanje partnerskih odnosa roditelja i vrtića.

Aktivnosti koje su se provodile

- vježbe, primjeri, diskusije,
- preporuke literature,
- individualno i grupno savjetovanje roditelja.

8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

8.1. Suradnja s ustanovama i institucijama

Suradnja s vanjskim ustanovama i ove pedagoške godine bila je ograničena epidemiološkom situacijom.

Poboljšanjem iste u proljeće, suradnja sa svim bitnim čimbenicima na lokalnoj, ali i široj razini, nastavila se kao i prethodnih godina. Roditelji i djelatnici, a ponajviše djeca, s veseljem su dočekala izlete, predstave, posjete i druge oblike suradnje koja neupitno obogaćuju njihovo doživljaje, iskustvo i znanje.

Zahvalni smo svim društvenim čimbenicima koji su na pomogli u konkretnom ostvarenju zadaća.

Ostvarena je suradnja sa sljedećim društvenim čimbenicima:

- Slatkovodni akvarij Aquatika,
- Gradski muzej Karlovac,
- Knjžara Knjiguljica,
- Javna vatrogasna postrojba grada Karlovca,
- Trend TV,
- Dom za starije i nemoćne Sveti Antun Karlovac,
- Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor,
- HGSS – stanica Karlovac,
- Zelenilo,
- Gradska knjižnica I.G. Kovačić ,
- OPG Kovač,
- OPG Marinković,
- Ranč Dolina Jelena.

Ostvarena je suradnja s dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama na području grada i županije:

- DV Četiri rijeke,

- DV Duga Resa,
- DV Slunj
- DV Zvončić, Ozalj,
- DV Bistrac, Ogulin,
- DV Potočić, Belajske Poljice
- OŠ Banija,
- OŠ Grabrik,
- OŠ Braće Seljan
- OŠ Dragojla Jarnević,
- Medicinska škola Karlovac,
- Šumarska škola Karlovac.

Suradnja s fakultetima, drugim institucijama i ustanovama, udrugama i tvrtkama obuhvaćala je:

- Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
- Agencija za odgoj i obrazovanje,
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
- Ministarstvo kulture i medija RH,
- Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Karlovca,
- Centar za socijalnu skrb Karlovac,
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo,
- Poliklinika Suvag,
- Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići,
- Centar za pružanje usluga zajednice Ozalj,
- Udruga slijepih karlovačke županije,
- Udruga invalida karlovačke županije
- Hitna medicinska pomoć,
- Hrvatski Crveni križ i Gradsko društvo Crvenog križa Karlovac,
- HGSS – stanica Karlovac,
- MUP (PU karlovačka),
- Služba civilne zaštite Karlovac,

- Hrvatska vatrogasna zajednica,
- DND Karlovac,
- Gradsko kazalište Zorin dom,
- Kinoklub Karlovac,
- Trend TV,
- OTV
- Udruga turističkih vodiča Karlovačke županije „Bastion“,
- Gimnastički klub Sokol,
- Planinarsko društvo Dubovac,
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu,
- Dječja knjižara Knjiguljica,
- Dom za starije i nemoćne Sveti Antun Karlovac,
- Centar za pružanje usluga u zajednici Vladimir Nazor,
- Karlovačka banka,
- Transport Spudić,
- Lana - karlovačka tiskara,
- Tiskara Pečarić&Radočaj,
- Digitalni tisak,
- Hrvatsko matematičko društvo (HMD),
- UNICEF Hrvatska,
- Zelenilo Karlovac,
- Hostel Karlovac,
- NK Karlovac,
- Baseball klub Olimpia,
- NK Ilovac

Od suradnji i aktivnosti kojima su obogaćena dječja iskustva, izdvajamo sljedeće:

- prijava na natječaj KoHo pedagogije za najbolju razvojnu piramidu (izrada plakata razvojne piramide - osvajanje 3. mjesta i 5 besplatnih webinarara,
- prijava na natječaj „Velikani hrvatske prošlosti“, u organizaciji DV Iskrice i OŠ Grigora Viteza - tema: lik Ivane Brlić-Mažuranić ,

- uključivanje u projekt „Razglednica iz mog grada“ – upoznavanje gradskih kulturnih znamenitosti u suradnji s Udrugom turističkih vodiča Karlovačke županije „Bastion“,
- obilježavanje Tjedna matematike,
- obilježavanje Dana medijske pismenosti,
- obilježavanje Tjedna zdravlja,
- obilježavanje Dana obitelji,
- sudjelovanje na Festivalu lutkarstva,
- održane „male biciklijade“ u suradnji s Postajom prometne policije Karlovac,
- održana Mala maturijada u karlovačkom Šancu.

8.2. Prezentacija aktivnosti vrtića lokalnoj zajednici kroz medije

Objavom niza aktivnosti u Karlovačkom tjedniku, s kojim imamo kvalitetnu suradnju, približili smo odgojno-obrazovni rad lokalnoj zajednici.

Neke od objavljenih aktivnosti su:

1. Radionice iz prirodoslovlja

U predškolskoj dobi, odnosno kod djece u razdoblju od 3 do 7 godina se događaju velike promjene. Dijete se snažno razvija te postaje izrazitije socijalno biće. Uočavamo da je igra kod djece temeljna aktivnost u toj dobi, a na nama odraslima je da pažljivo biramo sredstva kojima ćemo poticati tu igru.

Kod djeteta u toj dobi razvijamo svijest o stvarima, ali i o pojavama koje nas okružuju. Djeca sa zanimanjem promatraju svijet oko sebe i svakodnevno ga žele istraživati. Učeci, djeca spoznaju svijet koji ih okružuje. Ta im se pitanja nameću sama od sebe, a tu smo im potrebni mi.

U Dječjem vrtiću Gaza, skupina Sportići 5, vodeći se priručnikom iz prirodoslovlja za odgojitelje, učitelje i roditelje u radu s djecom od 5 – 10 godina pod nazivom “Znanje, okoliš, zabava – ZOZa”, kroz igru provode radionice u kojima prikupljaju podatke, opažaju i mjere kako bi procijenili koliko je nešto veliko, gusto, teško,...

Cilj nam je kroz takvu vrstu radionica poticati kod djece razvoj mišljenja, maštu i pamćenje, upoznati djecu s najvažnijim prirodnim pojavama, uzročnim vezama i zakonitostima te pomoći im da savladaju znanost kao sastavni dio opće kulture i razumiju njezino značenje za život.

2. Početak rada Vrtića u Zadobarju

Od 14.3.2022.g. započeo je s radom novi područni objekt Dječjeg vrtića Karlovac u Zadobarju.

U objektu trenutno boravi jedna skupina djece rane dobi (jaslička skupina) o kojima brinu dvije odgojiteljice i jedna spremačica.

Prošli tjedan djeca su u pratnji roditelja prošla privikavanje, upoznavanje odgojitelja i prostora.

Za boravak djece u ovom područnom objektu postoji veliki interes roditelja te se već za iduću pedagošku godinu planira otvorenje još jedne odgojno-obrazovne skupine.

Zahvaljujemo svima koji su svojim angažmanom pomogli u realizaciji otvorenja ovog objekta: Grad Karlovac, Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Karlovca, Dječji vrtić Četiri rijeke, Aquatika, Zelenilo, Turistička zajednica Grada Karlovca, Gradska knjižnica Ivan Goran Kovačić, Mjesni odbor Zadobarje te posebno velika zahvala djelatnicima Dječjeg vrtića Karlovac.

4. Prostorno materijalno okruženje u dječjem vrtiću

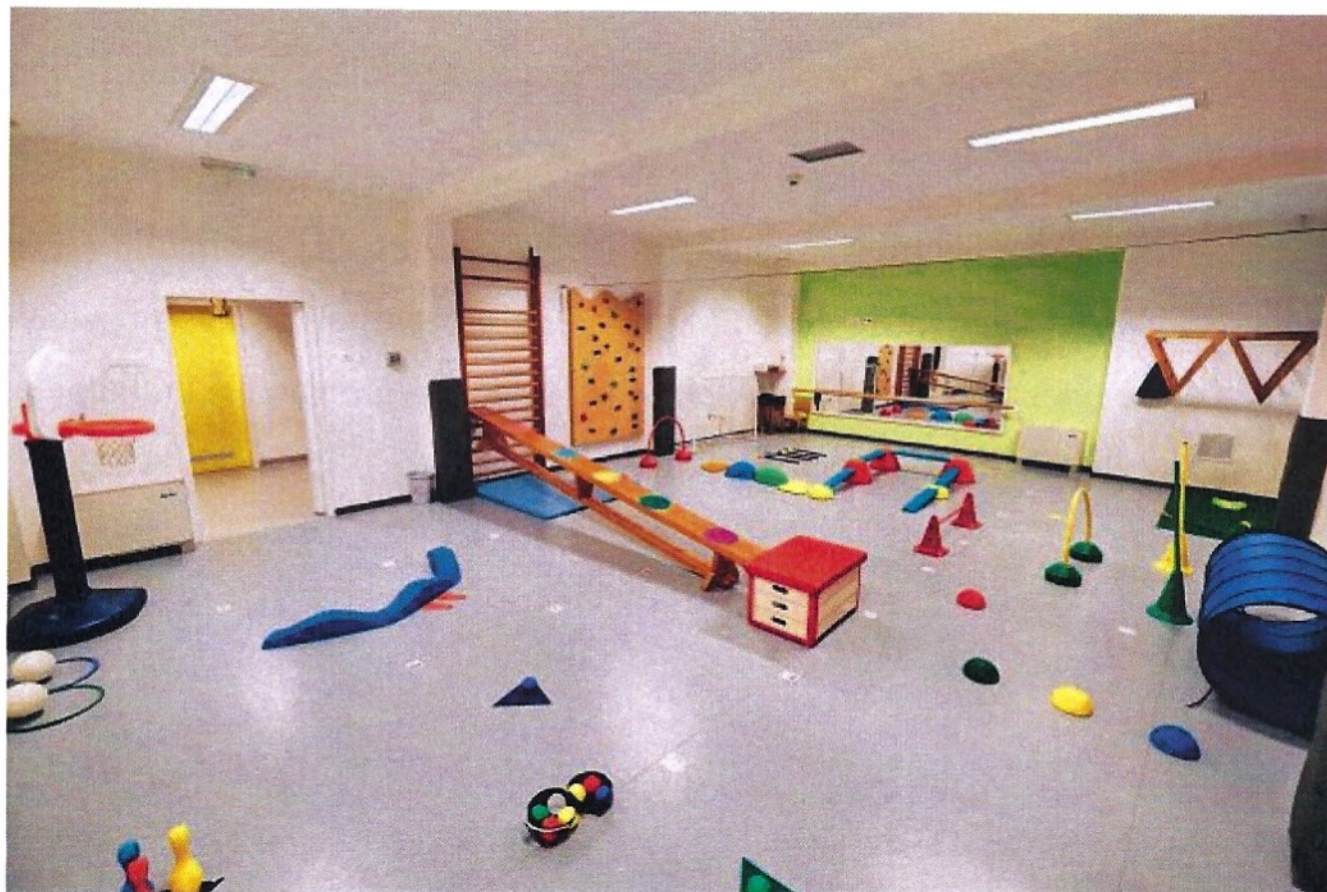
U dječjem vrtiću mnogi roditelji vide samo hodnike i garderobe. Ali prava čarolija odvija se zapravo u našim sobama dnevnoga boravka, gdje se igra i uči, pjeva i odmara. Gdje se, otkrivaju svjetovi i prva prava prijateljstva. Čini se lako, ali nije baš tako ...

Početak svake vrtićke godine svi odgojitelji suočavaju se s prostorom kao praznim platnom. Većina soba u našim vrtićima ima sličan prostor, namještaj, didaktiku, a opet svaki je naš boravak drugačiji i svojstven sebi. Svaka je skupina jedinstvena i prostor se prilagođava djeci!

Uloga odgojitelja je ključna pri oblikovanju prostora jer upravo prema onome koliko odgojitelj „sluša” i zaista „čuje” djecu taj prostor će dobiti smisao! Odgojitelj je taj koji stvara kontekst za učenje i razvoj punih djetetovih potencijala.

U našem boravku poticaji se nalaze u cijelom okruženju (pod, zid, strop..) Pokušavamo djeci što više dočarati obiteljsku atmosferu. Imamo puno mekanih kutića gdje se djeca mogu igrati u manjim grupama.

Izbor materijala je prepušten djeci i konstantno je dostupan u dovoljnim količinama kako bi djeca mogla sama istraživati, manipulirati, kombinirati i stvarati igre prema svojim interesima. Materijali i sadržaji prilagođeni su individualnim potrebama djece i sadržajno su različito zahtjevni, mijenjaju se ovisno o aktivnostima kojima se skupina trenutno bavi.

5. Projekt: "Tematski dani kroz godinu"

Promatranjem i praćenjem razvoja dječje igre u našoj odgojnoj skupini, koja se temelji na igri pretvaranja, došli smo na ideju organizacije tematskih dana. Igra pretvaranja vrlo je važan dio odrastanja, iziskuje mnogo kreativne energije, maštovitosti i znatiželje. Tako smo pred djecu i njihove roditelje postavili veliki izazov kroz koji nam je cilj potaknuti razvoj organizacijskih vještina, emocionalni i društveni razvoj, kognitivno razmišljanje i suradnju između djece i njihovih roditelja.

Početak tjedna odredimo temu, a djeca i roditelji imaju zadatak osmisliti kako ćemo to ostvariti zadnji dan u tjednu. Izazovi koje smo do sada izuzetno dobro odradili bili su „Pidžama party“, „Mi, navijači“ i „Božićna čarolija“. Razigrali smo maštu i kreativnost djece ali i njihovih roditelja, ideje su bile izvanredne, raznolike, originalne, a što je najvažnije djeca uživaju u ovakvim aktivnostima i jedva čekaju sljedeći izazov. Djetinjstvo brzo prolazi pa neka bude ispunjeno igrom i maštanjem.

6. 13. sportski susret vrtića Gaza, 24.5.2022.

Sportski pozdrav djevojčica i dječaka zaorio je Šancem i označio početak 13. sportskog susreta dječjeg vrtića Gaza. Na sportskom susretu sudjelovalo je šest sportskih skupina.

Djeca su prezentirala jedan sat tjelesne i zdravstvene kulture, a za organizaciju sata korišteni su razni sportski rekviziti i pomagala.

Sat je započeo elementarnom igrom "Zagrli prijatelja", zatim su uslijedile opće pripremne vježbe s trakama, u glavnom dijelu sata Sportići su prezentirali vježbe prirodnih oblika kretanja i motoričke elemente iz raznih sportova: atletike, gimnastike, rukometa, košarke i završni dio sata obilježila je vesela igra "kokice".

Cjelogodišnji trud djece nagradili smo priznanjima i medaljama.

7. UNICEF radionice „Rastimo zajedno“

Iako je biti roditelj oduvijek bilo lijepo, važno, naporno i odgovorno, roditeljstvo nikad nije bilo složenije ni pod većim pritiscima nego danas. Zbog toga u današnje vrijeme uz prava djeteta i postoji pravo roditelja na podršku koje im pripada zato jer su roditelji.

U životu s djetetom javljaju se pitanja:

- Postupam li dobro, jesam li prestrog ili preblag, dosljedan ili nedosljedan?
- Što mojem djetetu zaista treba? Činim li dovoljno?
- Što činiti da svi u obitelji budemo zadovoljni, živimo u miru, ne bojimo se sukoba, znamo riješiti problem?
- Kako biti dobar roditelj koji postupa u najboljem interesu djeteta?

Dječji vrtić Karlovac tijekom ove pedagoške godine provodi Radionice za roditelje „**Rastimo zajedno**“ u kojima roditelji nalaze vlastite odgovore na ova i druga pitanja, zajedno s drugim roditeljima i stručnim voditeljima. Roditelj najbolje poznaje svoje dijete i sebe, ali iskustva stručnjaka i drugih roditelja često su dobrodošla. Nitko ne zna sve odgovore na sva pitanja sam!

Ciklus se sastoji od 11 interaktivnih radionica za roditelje. Provode se jednom tjedno pod stručnim vodstvom stručnog suradnika i odgojitelja.

Što se radi na Radionicama za roditelje „Rastimo zajedno“?

- kroz predavanja i vježbe stječu se znanja i vještine za bolji odnos s djetetom;

- kroz razgovor se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom;
- kroz druženje se postaje sigurniji, jači, samopouzdaniji.

Ciljevi:

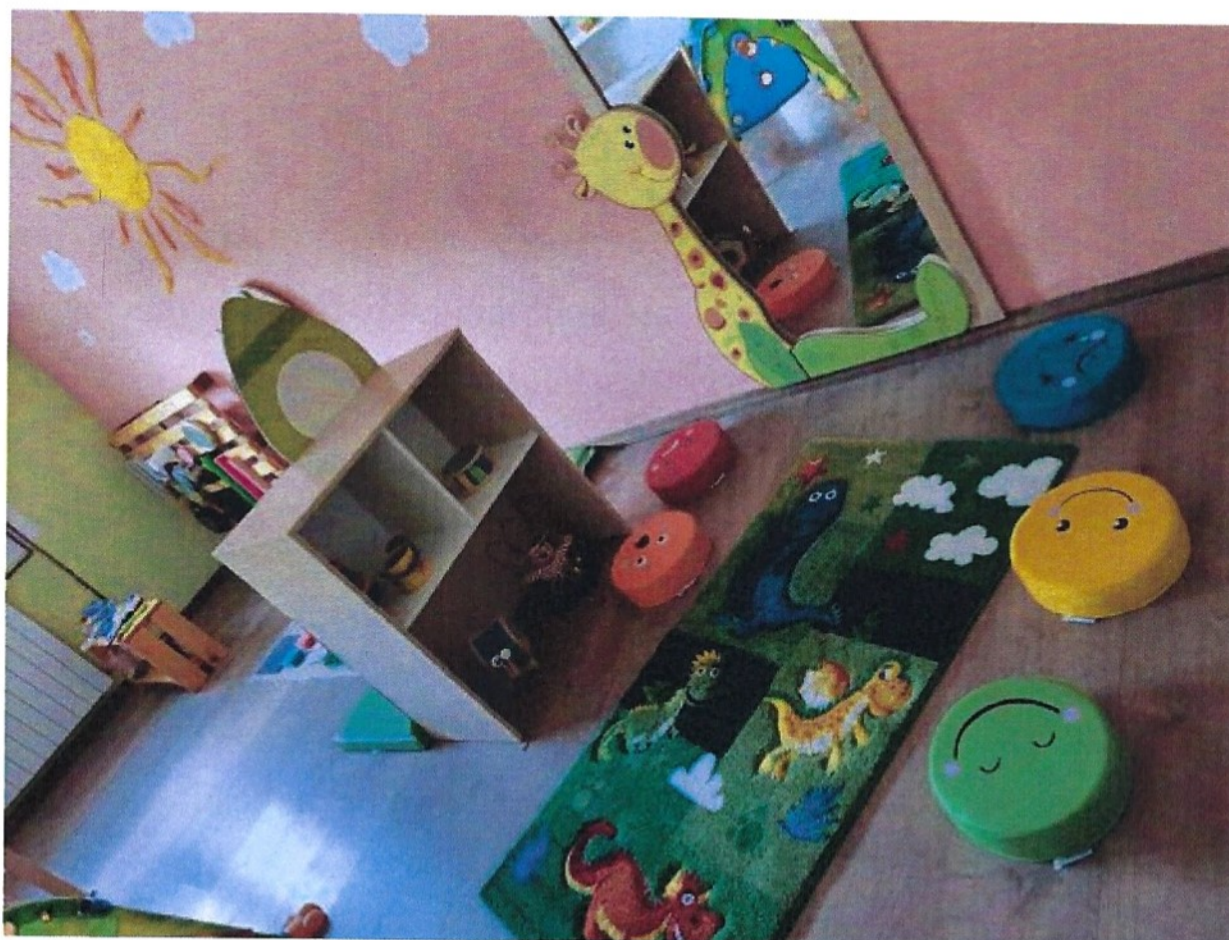
- omogućiti roditeljima da od stručnjaka i drugih roditelja steknu podršku i dodatne informacije o roditeljstvu,
- jačanje roditeljskih vještina,
- razvijanje partnerskih odnosa roditelja i vrtića.

8. Prvi dani u vrtiću u Dječjem vrtiću Karlovac

Polazak u jaslice ili vrtić predstavlja veliku promjenu u životu svakog djeteta, a za većinu djece znači prvo značajnije odvajanje od roditelja. Stoga je početak rujna jedno neizvjesno, uzbuđljivo ali i stresno razdoblje za velik broj djece i roditelja.

Nova pedagoška godina započela je na četvrtak, 1. rujna, u svim našim objektima. Prvi dan boravka novoupisane djece organiziran je na način da djeca ujutro dolaze u vrtić u pratnji roditelja, te ostaju u skupini na sat vremena. U dogovoru roditelja i odgojitelja, boravak svakog djeteta produljivat će se postepeno, ovisno o djetetovim potrebama i reakcijama.

Adaptacija kao proces u kojem se dijete postepeno prilagođavaju na novu okolinu, osobe i svoju novu svakodnevnici potrajati će još neko vrijeme, ali poučeni iskustvom, znamo da će osjećaje nesigurnosti, brige i strahova uskoro zamijeniti vesela i bezbrižna dječja igra. Prvo odvajanje od roditelja je važno životno iskustvo koje se uz mnogobojna ostala prolazi u vrtiću, stoga nam je trenutna adaptacija vrlo važna kako bi ovo iskustvo za djecu i roditelje bilo što pozitivnije.

9. Prometna edukacija u vrtiću

I ove pedagoške godine djeca starijih odgojnih skupina Dječjeg vrtića Karlovac sudjeluju u prometnoj edukaciji koju tradicionalno provodi Postaja prometne policije Karlovac. Prometna edukacija obuhvaća posjetu policijskoj postaji i malu biciklijadu.

Dolaskom u policijsku postaju djeca se upoznaju s važnim prometnim znakovima, prometnom terminologijom, policijskim vozilima i policajcem. U pratnji policajca djeca su se kretala pješačkom zonom oko policijske postaje, gdje su imala priliku praktično uvidjeti pravilan način kretanja i ponašanja u prometu, opasnosti koje postoje u prometu i važnost poštivanja prometnih pravila.

Mala biciklijada održava se sa svakom skupinom na igralištima u blizini vrtića. Na dan biciklijade djeca dolaze u vrtić sa tehnički ispravnim biciklima (rolama ili romobilima) i odgovarajućim kacigama. Uz pratnju prometnog policajca prolaze unaprijed pripremljen poligon i po uspješnom završetku postaju ponosni vlasnici svoje prve vozačke dozvole. Ovakve aktivnosti provode se u svrhu osiguravanja bolje sigurnosti djece u prometu i stvaranja odgovornih i sigurnih budućih školaraca. Pritom se djeca vesele i uživaju u svim aktivnostima.

10. Program predškole – vrtić Grabrik

U skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju Program predškole obavezan je za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu. Program predškole za djecu koja pohađaju vrtić integriran je u redoviti program predškolskog odgoja dječjeg vrtića.

Program predškole za djecu koja nisu obuhvaćena redovnim programom vrtića odvija se pri vrtiću Grabrik u 4 skupine, u popodnevnim satima, a provode ga odgojiteljice s iskustvom u radu u predškolskim skupinama i učiteljica razredne nastave. Tijekom programa djeca usvajaju osnovne elemente spremnosti za školu, putem rada s radnim listovima, crtanicama, likovnim stvaralaštvom, te ostalim individualnim i grupnim aktivnostima.

Program predškole pomaže djetetu razviti vještine potrebne za školu, stvoriti radne navike i socijalizirati se u skupini vršnjaka te se dijete u krugu svojih vršnjaka priprema za školu i ispunjavanju školskih obveza.

Tijekom predviđenog programa dijete će usvojiti osnovne pojmove o vremenskim i prostornim odnosima, razviti predčitalačke vještine, stvoriti radne navike i socijalizirati se u odgojnoj skupini. Sve se to postiže kroz druženje i igru.

11. Nogometni turnir u Ilovačkoj šumi

Dana 14. 6. u Ilovačkoj šumi na stadionu NK Ilovac održan je tradicionalni nogometni turnir djece predškolske dobi. Sudjelovalo je oko 120 djece Dječjeg vrtića Karlovac sa svojih 6 ekipa iz starijih skupina.

U veseloj i opuštenoj, ali natjecateljskoj atmosferi, dio djece odabrao je igrati nogomet, a drugi dio navijati, no svi su doprinijeli na svoj način.

Uz fair play i pod vodstvom trenera, sudaca i svojih odgojiteljica, ali i žustru borbu i podršku navijača, pobjednik ovogodišnjeg turnira je skupina Sportići 6 iz vrtića Gaza.

12. Tradicionalno ljetovanje djece u hostelu Karlovac u Selcu

Tijekom ovog tjedna oko 60 djece školskih obveznika iz Dječjeg vrtića Karlovac boravi u hostelu Karlovac u Selcu. U pratnji svojih odgojiteljica i ravnateljice krenuli su u ponedjeljak, 20. lipnja u jutarnjim satima, a povratak u Karlovac očekuje se u petak, 24. lipnja, oko podneva.

U 5 dana boravka očekuje ih bogat program i gust raspored, prepun igre, animiranog programa, obilazaka i naravno, kupanja. Čini se kako će im i vrijeme ići na ruku te će to biti pravo ljetovanje. Kao i prethodnih godina, vjerujemo da će se djeca i odgojitelji vratiti puni dojmova i zadovoljni ovakvim oproštajem od vrtića i otvaranjem dugog toplog ljeta.

13. Mala maturijada

Na Maloj maturijadi dječjih vrtića, održanoj 26. svibnja u 18 h, predškolarci su se oprostili od svojih odgojiteljica i prijatelja s kojima su dijelili prekrasne i nezaboravne trenutke. Za razliku od prethodne dvije godine, održavanje male maturijade vratilo se svojoj tradiciji, na košarkaško igralište Šanac, no niti ono nije bilo dovoljno za sve gledatelje. Okupili su se brojni roditelji, bake, djedovi, rodbina i prijatelji kojima su djeca pokazala što su sve naučila u vrtiću.

Zajedno sa svojim odgojiteljima pripremili su bogat program u kojem je svaka grupa nastupila sa svojom plesnom točkom.

Zahvalili su svojim odgojiteljicama na svemu što su ih naučile. Iako tužni što se opraštaju, s nestrpljenjem očekuju nove školske obveze. Vesele se novim zadacima i prijateljima, koji ih očekuju u školskim klupama. Iz Dječjeg vrtića Karlovac u školu ove godine odlazi 130 školaraca.

14. Mali kemičari na zadatku

Dječja prirodna znatiželja snažan je motivator njihovih aktivnosti. Istraživački duh i sklonost učenju pokreće djecu u različite istraživačke aktivnosti od najranije dobi. Istražujući, djeca razvijaju maštu, kreativnost, kompetentnost i kritičko mišljenje.

U sklopu dana otvorenih vrata na Veleučilištu u Karlovcu, djeca iz skupine Ribice, vrtića Banija sudjelovala su na edukativnoj radionici pod nazivom „Eksplozija boja“.

Kako se postaje kemičar i što im sve treba za uspješan pokus, naučili su kroz vrlo zabavnu i poučnu radionicu i tako su na kratko svoj dječji svijet zamijenili čudesnim svijetom znanosti.

Djecu dok su mala zanima apsolutno sve. Okruženje poput laboratorija i kreiranje raznih pokusa omogućuje im da istražuju, otkrivaju i stvaraju.

15. Mali istraživači-veliki znanstvenici

Dijete je dinamične i aktivne prirode. Ono uči i razvija se kroz interakciju sa okolinom koja ga okružuje. Zbog toga okolina mora biti stimulativna, ispunjena raznim materijalima i poticajnim sredstvima.

U našoj skupini "Baloni" djeca su znatiželjna i posebno zainteresirana za prošlost i budućnost.

Na inicijativu dječaka koji je glumio da je arheolog otkopavajući kosti dinosaura, odgovarajući na pitanja kako su nestali i u kakvom su prirodnom okruženju živjeli, odlučili smo izraditi i maketu njihovog staništa. Dijelom staništa bio je i vulkan za kojeg su djeca htjela da izbacuje lavu.

Upotrijebivši sredstva prisutna u svakom domu (ocat, soda i jestive boje) ,vulkan je proradio.

Dječjem oduševljenju nije bilo kraja. Nastavljamo prateći njihov interes, maštu i kreativnost.

16. Boravak na zraku / prirodi

Boravak djece na otvorenom dio je aktivnosti u vrtiću koja se provodi u sva četiri godišnja doba. Svakodnevno se planira u skladu s vremenskim uvjetima i ovisno o dobi djeteta.

Igra na otvorenom potiče djecu na radoznalost, razvoj vještina na svim razvojnim područjima i zadovoljavanje potreba za kretanjem. Djeca u kontaktu sa zemljom i pijeskom dobivaju mogućnost razvoja taktilne percepcije, otkrivaju svijet prirode kojoj pripadaju, uče o zakonitostima i promjenama kroz godišnja doba.

Pravilno korištenje blagodati zraka i sunca dio je primarnog preduvjeta koji utječe na pozitivan rast i razvoj djece. Djeca na vanjskom prostoru mogu bolje i više zadovoljiti svoju

potrebu za kretanjem i slobodom. U organizam se unosi više zraka/kisika, djeca koja dulje borave na otvorenom otpornija su, zdravija i imaju bolji san.

Provodeći vrijeme u šetnji i pokretu djeca poboljšavaju izdržljivost i motoriku, potičemo ih na spretnost i vježbanje različitih pokreta. Djelujemo na socijalizaciju djece i stvaranje pozitivne slike o sebi.

17. Program uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovne skupine

Uključivanje djece s teškoćama u redovite skupine, zajedno s djecom urednog razvoja tzv. inkluzija, izuzetno je važna za dijete s teškoćama u razvoju.

Dijete ima priliku za učestalo druženje s vršnjacima i realizaciju važnih socijalnih interakcija. Među vršnjacima može pronalaziti nove uzore i oponašati ih u ponašanju i različitim vještinama.

Kroz igru i doživljaj uspjeha u igri ono osnažuje vlastite potencijale, ostvaruje osobni rast i kompenzaciju za ona područja u kojima ima određenih poteškoća. Dijete ima priliku

upustiti se u složenije društvene odnose i različite pedagoške aktivnosti (sukladno svojim razvojnim mogućnostima i interesima) koje mu pružaju idealan prostor za učvršćivanje samopouzdanja, razvoj pozitivne slike o sebi i sveukupnu osobnu afirmaciju.

Kako bi to uključivanje u redovne odgojne skupine bilo što kvalitetnije veliku ulogu predstavljaju pomagači koji zapravo djeci pomažu pri izvođenju svakodnevnih aktivnosti.

Uključivanjem pomagača pospješujemo i unapređujemo inkluziju djece s teškoćama u redovne vrtičke programe.

Dječji vrtić Karlovac ima višegodišnju praksu uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovne odgojne skupine

Ovu pedagošku godinu uključeno je 25 djeteta s teškoćama u razvoju. Djeca koja su uključena imaju različite vrste teškoća: pervazivni razvojni poremećaj, dystoni sy, motoričke teškoće, nespecifični poremećaj govora i govorno jezičnog izražavanja, miješani razvojni poremećaj,...

Dužina trajanja boravka u skupini djeteta s teškoćama u razvoju i vrsta programa ovisi o vrsti i težini teškoće i o djetetovim mogućnostima.

Neka djeca s teškoćama u razvoju uključena su uz pomagače u skupini (11 pomagača na 11- ero djece s teškoćama u razvoju), a neka bez pomagača ovisno o mogućnostima djeteta i specifičnosti skupine.

Kao i ostala djeca i djeca s teškoćama u razvoju imaju sva prava na veselo i bezbrižno djetinjstvo, u društvu svojih vršnjaka te uključenost u odgovarajuće programe ranog odgoja i obrazovanja.

18. Projekt: „Budi AUT“

U suradnji sa udrugom za djecu s teškoćama u razvoju „Zvončići“ 18. svibnja održana je edukacija za odgojiteljice Dječjeg vrtića Karlovac pod nazivom „Budi AUT“. Ovim projektom udruga obilježava Dan svjesnosti o autizmu, pružajući stručnjacima i svima zainteresiranima barem djelomično senzorno iskustvo kakvo djeca s autizmom proživljavaju

neprestano. Poremećaji iz spektra autizma poremećaji su senzorne integracije osjetila što utječe na njihovo cjelokupno funkcioniranje i interakciju s okolinom.

Putem 5-minutne simulacije situacije u kojoj su svi uobičajeni doživljaji višestruko pojačani (zvukovni, taktilni, vidni, olfaktorni, proprioceptivni), odgojiteljice su trebale izvršiti jednostavne zadatke (matematičke, logičke), sve uz vođenje senzornog terapeuta. Ovim iskustvom odgojiteljice su imale priliku iz nove perspektive doživjeti poteškoće koje djeca s autizmom imaju, što doprinosi njihovu razumijevanju i stručnom znanju.

Dojmovi nakon ove suradnje su odlični; odgojiteljice su oduševljene instalacijom, ali i preplavljene dojmovima o funkcioniranju osoba s autizmom.

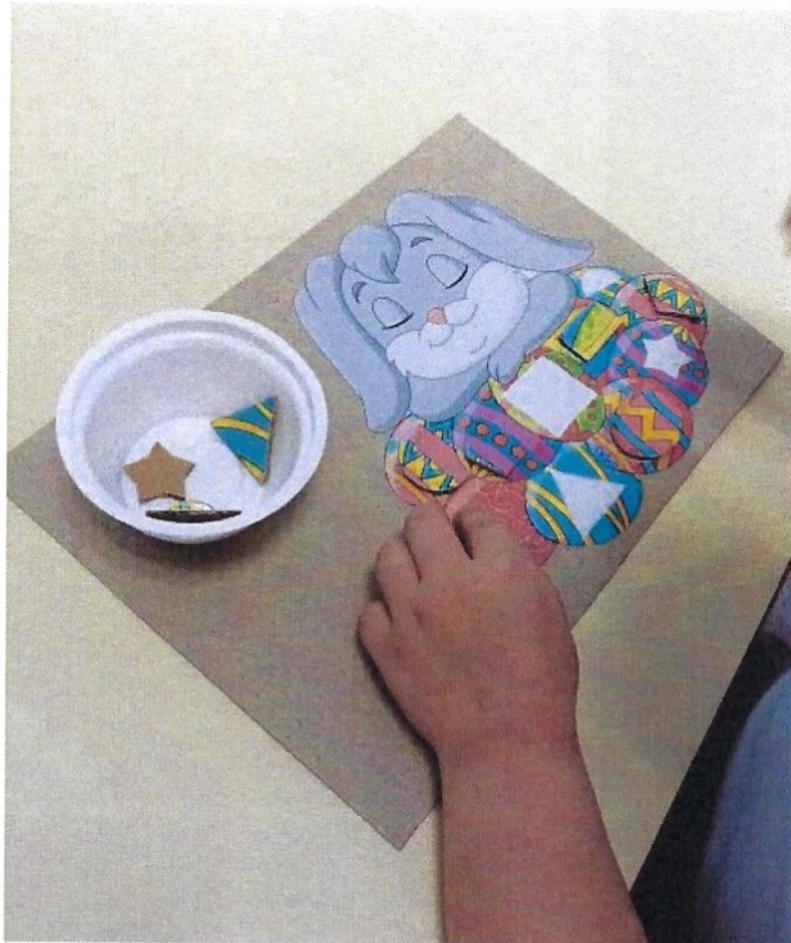
19. Osvrt na Uskrs

Tjedan ususret uskrsu u vrtićima se provodilo blagdanski, ali i radno. Tako je bilo i u vrtiću banija u skupini „mrljice“!

Dolazak proljeća, buđenje prirode i cvjetni motivi poslužili su djeci kao glavni motiv dekoriranja uskršnjih pisanica. Oslikavanje, otiskivanje i bojanje prstićima bila su zabavna tehnika kojom su stiroporna jaja ubrzo postala najšarenijim pisanicama.

Kroz aktivnosti fine motorike šake i prstiju, koordinacije oko-ruka, uvježbavanje predmatematičkih vještina, nizanje uzoraka, zvučni memory s pisanicama, ali i dramtizacijom prigodnih igrokaza i slikopričama, obilježili su veliki tjedan.

Kao završnica preblagdanskih aktivnosti, u vrtićkom je dvorištu bila organizirana potraga za pisanicama – čokoladnim jajima, kojima su se mališani veselo osladili.

20. Maškare u vrtićkoj skupini "Ribice"

Stiglo vrijeme karnevala, vrijeme plesa i šala i u dječji vrtić Banija!

Tijekom karnevalskih dana u vrtiću Banija je veselo i čarobno. Djeca skupine „Ribice“ kroz razne aktivnosti (plesne, slikarske,..), obilježavaju vesele fašničke dane. Razni likovi iz bajki i svijeta mašte svakodnevnici su naši prijatelji. Djeca u vrtić dolaze maskirana u njima najposebnije maske i kostime koje za njih predstavljaju izraz snage, moći, ljepote kao i osjećaj veselja i slobode što mogu biti netko drugi.

Zaigrani mališani veselim maskama „tjeraju“ zimu i zovu veselo i toplo proljeće. Iako zbog epidemioloških mjera nismo bili u mogućnosti organizirati tradicionalnu fašničku povorku kroz grad, djeci nije nedostajalo pjesme, plesa, crtanja, slikanja i igranja pod maskama od dolaska pa sve do odlaska iz vrtića.

21. Projekt "Razglednica iz mog grada"

Projektom "Razglednica iz mog grada" u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Karlovca i Udrugom turističkih vodiča Karlovačke županije – Bastion željeli smo djeci omogućiti upoznavanje s kulturno-povijesnim znamenitostima grada i pričama vezanim uz prošlost kao i njihovu sadašnju važnost za grad.

Projekt obuhvaća upoznavanje prepoznatljivih motiva grada (Stari grad Dubovac, Miljokaz, Zvijezda, Promenada...) kroz koje djeca uče o svom gradu.

Želje nam je kod djece razvijati i poticati pozitivna stanja kao što su osjećaji pripadanja gradu u kojem živimo, osjećaj sigurnosti i ljubavi prema svom gradu i zajednici kojoj pripadamo.

22. Glazbeni program

Glazbeni program namijenjen je djeci od 3 do 7 godina. Provodi se u posebno opremljenom boravku u kojem su osigurani optimalni uvjeti za kvalitetno provođenje glazbenih sadržaja, svakodnevno, u okviru redovnog programa.

Program provode odgojiteljice koje imaju završenu glazbenu školu i kontinuirano se usavršavaju u tom području. Glazbenim programom želi se djeci približiti svijet glazbe, probuditi interes za glazbu i razvijati ih u znatiželjne, kreativne i neagresivne osobe.

Temeljni zadatak glazbenog programa je podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu kroz sve njene segmente (ritam, pjevanje, sviranje, slušanje, pokret i ples, stvaranje) te naučiti djecu povezivati glazbene sadržaje s drugim umjetničkim područjima.

Dobro odabrana glazba, s kojom se dijete svakodnevno susreće, u njemu će razviti želju i potrebu za slušanjem, doprinijet će stvaranju mirne i ugodne atmosfere važne za djetetov

razvoj, potaknuti će intelektualni razvoj i empatiju, a pomoći će i kod razvoja socijalne kompetencije djece.

9. FINANCIRANJE RADA VRTIĆA

Sredstva za redovno poslovanje Ustanove osiguravaju se iz sljedećih izvora:

- proračunskih sredstava Grada Karlovca kao osnivača,
- sredstava korisnika (roditelja),
- donacija,
- tekuće pomoći iz državnog proračuna.

Detaljno Financijsko izvješće ustanove za 2021. godinu sastavni je dio ovog izvješća i objavljeno je na mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Karlovac (www.vrtic-karlovac.hr).